

JELGAVAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS IZGLĪTĪBAS IESTĀDE

JELGAVAS VALSTS ĢIMNĀZIJA

Reģistrācijas nr. 2819902423

Mātera ielā 44, Jelgavā, LV – 3001, tālr. 63007754; 63023373

E-pasts: vgim@izglitiba.jelgava.lv

Karjeras izglītības programma

Pedagogs karjeras konsultants:

Jeļena Beitāne

Inita Jankeviča

Jelgava, 2020

Saturs

Karjeras izglītības programmas teorētiskais pamatojums.	3
Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti karjeras vadības prasmēs beidzot 9. un 12. klasi, un veidi to izvērtēšanai.	5
Karjeras izglītība Jelgavas Valsts ģimnāzijā.	11
KARJERAS IZGLĪTĪBAS ĪSTENOTĀJI.	11
Karjeras izglītības pamatjautājumi, kuri tiek ietverti klases stundās, mācību priekšmetu saturā, pedagoga karjeras konsultanta darbībā.	12
Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns 7. – 12. klasēm.	12
VESELĪBAS UN FIZISKĀS AKTIVITĀTES MĀCĪBU JOMA.	12
MATEMĀTIKAS MĀCĪBU JOMA.	14
TEHNOLOĢIJU MĀCĪBU JOMA.	16
VALODU MĀCĪBU JOMA - Latviešu valoda.	20
VALODU MĀCĪBU JOMA - Svešvalodas	23
SOCIĀLĀ UN PILSONISKĀ MĀCĪBU JOMA.	36
KULTŪRAS IZPRATNES UN PAŠIZPAUSMES MĀKSLAS MĀCĪBU JOMA.	39
DABASZINĀTŅU MĀCĪBU JOMA.	41
KARJERAS IZGLĪTĪBA KLASES STUNDĀS.	46
Grupu nodarbības izglītojamiem	48
Pasākumi izglītojamo vecākiem.	49
Pasākumi potenciālajiem izglītojamiem un viņu vecākiem.	49
Ārpusklases pasākumi.	50
Karjeras izglītībā sasniedzamais karjeras vadības prasmju līmenis katrā klašu grupā.	50
Karjeras izglītībā izmantojamās metodes.	54

Karjeras izglītības programmas teorētiskais pamatojums.

Karjera ir izglītības, darba un privātās dzīves mijiedarbība cilvēka mūža laikā.

Karjeras jēdziens mūsdienīgā izpratnē nozīmē cilvēka dzīvesveida **izvēli, pašrealizāciju** un **sekmīgu izvēršanos darbībā** vairākās savstarpēji saistītās dzīves jomās: izglītība, darbs, ģimene, brīvais laiks, pilsoniskums u.c. Karjeras jēdziens ietver arī indivīda **izpratni** par veiksmīgu karjeru un **spēju uzturēt līdzsvaru** starp profesionālo darbību un personisko dzīvi.

Karjeras izglītība ir izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei.

Karjeras izglītību iespējams sasaistīt ar jebkura mācību priekšmeta satura apguvi, palīdzot skolēniem izzināt, kādās nozarēs un profesijās var būt noderīgas mācību jomā un mācību priekšmetā apgūstamās zināšanas, prasmes, iemaņas, attieksmes un skolēna individuālie dotumi un talanti.

Karjeras izglītības mērķis – izveidotas karjeras vadības prasmes – izpaužas skolēna spējā saskaņot personības ārējo (zināšanas, atziņas, informācija, izpratne par savām interesēm un piemērotību noteiktām profesijām) un iekšējo (prasme organizēt ārējo struktūru savas karjeras vadīšanai) struktūru.

Lai skolēni spētu pilnveidot karjeras vadības prasmes, karjeras attīstības atbalstā (t.sk. karjeras izglītībā) nepieciešams:

- iesaistīt izglītības iestādes skolotājus, administrāciju un atbalsta personālu (klases audzinātāju, mācību priekšmetu skolotājus, pedagogu karjeras konsultantu, bibliotekāru, atbalsta personālu, interešu izglītības skolotājus, medmāsu u.c.);
- iesaistīt sadarbības partnerus (izglītības iestādes absolventus, skolēnu vecākus, uzņēmējus, darba devējus, augstskolu pārstāvjus, nevalstisko organizāciju, biedrību, nozaru asociāciju pārstāvjus u.c.);
- veicināt skolēna personības ārējās (iegūtās zināšanas, pieejamā informācija, izpratne par to, kas patīk, interesē, ir vērtīgs un piemērots u.c.) un iekšējās (prasme organizēt un pašvadīt sev vēlamajā virzienā ārējo struktūru) struktūras pilnveidi un abu struktūru mijiedarbības attīstību.

Karjeras izglītībā jāīsteno **kompetenču** pieejā balstītu mācību principus:

- mācīšanās ir skolēnam personīgi nozīmīga;
- skolotājs ir draudzīgs skolēna atbalstītājs, konsultants, eksperts, mācību situāciju ierosinātājs;
- mācību procesā tiek izmantoti daudzveidīgi informācijas resursi;
- mācību procesā tiek izmantotas informācijas komunikāciju tehnoloģijas (IKT);
- mācību procesā notiek pastāvīga skolēnu digitālās pratības pilnveidošana;
- mācīšanās notiek daudzveidīgās mācību vidēs (arī ārpus klases telpām).

Gadījumos, kad informācija un karjeras izglītības pakalpojumi nav pietiekami, skolēnam jānodrošina iespēja saņemt padziļinātas karjeras konsultācijas.

Karjeras konsultēšana ir “uz personas vajadzībām un karjeras mērķiem” centrēta palīdzība cilvēkam, lai veicinātu sevis izzināšanu, savas profesionālās ievirzes apzināšanu, padziļinātu izpratni par izglītību un iespējām darba tirgū un atklātu to profesionālo virzienu, kas vislabāk atbilst viņa personībai, viņa vērtībām, mērķiem. Karjeras konsultēšana sekmē apzinātu un patstāvīgu karjeras lēmumu pieņemšanu.

Sniedzot karjeras atbalstu izglītības iestādē, atbalsta sniedzēji sadarbībā ar skolēnu, ņemot vērā viņa vecumu, personības briedumu un attiecīgo dzīves un izglītības posmu, skolēnam personīgi nozīmīgas mācīšanās procesā palīdz:

- izpētīt karjeras iespējas;
- saskatīt ar profesiju, tālākizglītību un svarīgiem dzīves jautājumiem saistītu lēmumu pieņemšanas iespējas;
- izstrādāt pieņemto lēmumu īstenošanas plānu;
- bagātināt pašpieredzi;
- veidot objektīvu paštēlu.

Mācību procesā, t.sk. karjeras izglītībā, skolēns veido un pilnveido šādas caurviju prasmes:

- kritiskā domāšana un problēmrisināšana;
- jaunrade un uzņēmējspēja;
- pašvadīta mācīšanās;
- sadarbība;
- pilsoniskā līdzdalība;
- digitālā pratība.

Karjeras attīstības atbalsts izglītības iestādē ietver trīs **pamatjomas**:

1. **Pašizziņa**, kas ietver:
  - izpratnes veidošanu par sevi, apkopojot un analizējot pašizpētē iegūto informāciju;
  - kritiskās domāšanas attīstīšanu, izvērtējot savas personības iezīmes, raksturu, vērtības, dotumus un spējas;
  - jēgpilnu un mērķtiecīgu jaunradi, paaugstinot savas kompetences.
2. Karjeras iespēju **izpēte**, kas ietver:
  - profesiju pasaules un tās attīstības pētīšanu;
  - dažādu izglītības un darba iespēju pētīšanu Latvijā un pasaulē;
  - daudzveidīgu informācijas avotu izmantošanu, izvērtējot, atlasot un analizējot karjeras informāciju;
  - digitālās pratības izmantošanu karjeras informācijas atrašanā un izvērtēšanā.
3. Karjeras **lēmumu pieņemšana un īstenošana**, kas ietver:
  - karjeras plāna veidošanu;
  - karjeras attīstības lēmumu pieņemšanu;
  - karjeras pašvadīšanu.

KARJERAS IZGLĪTĪBAS MĒRĶI UN UZDEVUMI:

Karjeras izglītības programmas **mērķis** ir nodrošināt skolēna vadības prasmju pilnveidi, lai skolēns, izprotot savas, darba tirgus un sabiedrības attīstības un mijiedarbības likumsakarības,

spētu patstāvīgi pieņemt un īstenot Karjeras attīstības lēmumus, iesaistīties sabiedrības dzīvē un veidoties par laimīgu un atbildīgu personību.

Uzdevumi:

1. Stiprināt skolēna izpratni par izglītības un darba vērtībām, veidojot vērtējošu attieksmi un atbildību par sevi un savu rīcību.
2. Pilnveidot skolēna izpratni par savas un sabiedrības attīstības un mijiedarbības likumsakarībām.
3. Nostiprināt un attīstīt sekmīgai Karjeras vadībai nepieciešamās pašizziņas, Karjeras iespēju izpēti un Karjeras lēmumu pieņemšanas un īstenošanas prasmes.
4. Apgūt Karjeras attīstībā un Karjeras vadībā nepieciešamās caurviju prasmes, lai stiprinātu jaunu zināšanu sasaisti ar personisko pieredzi, veidotu pozitīvas attiecības un pieņemtu atbildīgus lēmumus.

Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti karjeras vadības prasmēs beidzot 9. un 12. klasi, un veidi to izvērtēšanai.

Karjeras vadības prasmes 21. gadsimtā situācija pasaulē ir krasi mainījusies, jo globālā tirgus un uz zināšanām balstītas ekonomikas un sabiedrības apstākļos indivīdiem ir nepieciešams nepārtraukti uzlabot savas prasmes un apgūt jaunas kompetences. Karjeras attīstības atbalstu vairs nevar uzskatīt vienīgi par lietderīgu atbalstu indivīdam pārejā no viena izglītības līmeņa uz citu un no mācībām uz darbu. Lai pielāgotos mainīgajām darba tirgus vajadzībām un uzņēmumu konkurētspējai, ir jāspēj ātri reaģēt darba vides mainīgajos procesos, radot efektīvu rezultātu. Ilgstoša mācīšanās ir tieši tas, kas mūsdienās ir kļuvusi par galveno faktoru konkurences izturēšanā un veiksmē. Lai noturētos darba tirgū, indivīdam ir pašam jāklūst par savu karjeras resursu un darba vides procesu vadītāju. Ja indivīds (kā jauniešs, tā arī pieaugušais) nav apguvis karjeras vadības prasmes, viņš arī nespēj īstenot savas personīgās dzīves un savas karjeras veiksmīgu virzību.

Attīstības iezīmes	Karjeras vajadzības
Pamatskolas 7. – 9. klase	
<ul style="list-style-type: none"> • Daudz patstāvīgāki; • Saprot, ka piederība grupai un draugiem ir svarīga; • Var uzņemties vairāk atbildības; • Pārsteidzošs interešu vēriens; • Var patstāvīgi domāt, tomēr ir viegli ietekmējami. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identificē personīgās intereses, spējas, savas stiprās un vājās puses; • Raksturo savus pienākumus mājās un skolā un saista tos ar kopienā sastopamiem darbiem; • Apraksta, cik darbs ir nozīmīgs un sasniedzams visiem cilvēkiem; • Apraksta, kā personīgie uzskati un vērtības ietekmē lēmumu pieņemšanu.

Vidusskolas 10. – 12. klase	
<ul style="list-style-type: none"> • Veido savu identitāti; • Uzsāk lielākus un reālistiskākus darba/ karjeras meklējumus; • Attīsta interesi par sociāliem jautājumiem; • Nobriest seksuāli, mainoties fiziski un emocionāli; • Kļūst aizvien patstāvīgāki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Saprot, kā individuālā personība, spējas un intereses ir saistītas ar karjeras mērķiem; • Saprot, kā izglītība ir saistīta ar augstskolas izvēli, turpmāku apmācību un/vai iekļaušanos darba tirgū; • Demonstrē pārnesamās prasmes, kuras var izmantot dažādos darbos un piemērot mainīgajām darba prasībām; • Spējīgi izmantot plašus karjeras informācijas avotus; • Demonstrē atbildīgu lēmumu pieņemšanu.

Klase	Pašizziņa un pašvadība	Karjeras iespēju izpēte	Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	Izvērtēšanas veidi
9. klase	Patstāvīgi analizē sava snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi). Atpazīst savas darbības stiprās puses un ar pieaugušā atbalstu atrod dažādus veidus, kā attīstīt savas domāšanas un uzvedības pilnveidojamās puses. Izzina savu esošo karjeras situāciju no dažādiem skatpunktiem, lieto un pielāgo situācijai atbilstošas radošās domāšanas	Tiecas iegūt vispusīgu un precīzu informāciju par karjeras iespējām, nosaka atsevišķus faktorus, kas traucē iegūt patiesu informāciju. Izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas, lai atrastu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām. Balstoties uz konkrētiem piemēriem, analizē dažādas uzņēmējdarbības un nodarbinātības formas un to priekšrocības dažādās nozarēs un profesijās.	Uz dažādām karjeras attīstības iespējām raugās ar zinātkāri, iztēlojas nebijušus risinājumus. Ir gatavs pieņemt nenoteiktību un jaunus izaicinājumus. Piedalās un aizstāv viedokli diskusijās par savām karjeras iecerēm. Nosaka reālas karjeras attīstības vajadzības, raksturo problēmas būtību, atpazīst un formulē karjeras attīstības problēmu cēloņsakarību un dažādu nosacījumu savstarpējās mijiedarbības kontekstā. Formulē kontekstā balstītus strukturētus pieņēmumus. Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā	Āra nodarbības (mācību ekskursijas), ziņojums Darbu mape Informācijas vizualizēšana Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā (beigās) Multimediju prezentācija Mutiska uzstāšanās Pašvērtējums. Piedalīšanās diskusijās (diskusija) Rakstiska atskaite Rezumēšana (secināšana) Sadarbības prasmju novērtēšana

	<p>stratēģijas, lai nonāktu pie jaunām un noderīgām idejām, iedvesmojas no citu pieredzes. Patstāvīgi pilnveido darbu mapi. Izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas digitālās darbu mapes veidošanā. Nosauc savas priekšrocības darbam vai uzņēmējdarbībai noteiktā nozarē (profesijā) Latvijā vai ārzemēs. Patstāvīgi izvēlas un iekļauj plānā savām vajadzībām un interesēm atbilstošas aktivitātes, nosakot šo izvēļu priekšrocības un trūkumus. Patstāvīgi veido savus kritērijus, kas liecina par mērķa sasniegšanu dažādās karjeras jomās, izzina sava padarītā progresu un nosaka, vai un kā uzlabot sniegumu. Izmanto kļūdas, lai mērķtiecīgi mainītu savu darbību. Mērķtiecīgi plāno un veido strukturētu un saturīgu mutvārdu</p>	<p>Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām. Analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās. Atlasa, analizē, vizualizē un strukturē informāciju par profesiju saturu dažādās nozarēs. Analizē dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē. Analizē, kā sekmīga atsevišķu indivīdu karjera ietekmē pašus, viņu ģimenes locekļus, vietējo kopienu ekonomiku un sabiedrību Eiropas mērogā un pamato to, ar dažādos avotos gūtu informāciju un statistikas datiem. Salīdzina veiksmīgus paša izvēlētas nozares pārstāvjus lai izdarītu secinājumus par viņu sasniegumiem</p>	<p>risinājumus, izvēlas labāko un nolemj to īstenot. Izvirza īstermiņa un ilgtermiņa karjeras attīstības (t.sk. mācīšanās) mērķus, plāno to īstenošanas soļus, uzņemas atbildību par to izpildi. Plāno savu izaugsmi mācībās un brīvā laika aktivitātēs, balstoties uz savu stipro pušu un grūtību jomu apzināšanos. Spriežot "atpakaļgaitā" un atrodot pretpiemērus veido karjeras attīstības situācijas modeli un tajā pamatotu karjeras attīstības plānu. Īsteno to, un, ja nepieciešams, īstenošanas laikā pielāgo plānu mainīgajai situācijai, meklē citu pieeju, paņēmienu. Izvērtē paveikto un plāno uzlabojumus turpmākajam darbam. Elastīgi un izsvērti izmanto pieejamos resursus un rod jaunus, lai īstenotu savu karjeras ieceri. Saskaņoties ar grūtībām karjeras attīstības plāna īstenošanā, neatlaidīgi meklē un rod risinājumu. Veido rīcības plānu</p>	
--	---	--	--	--

	<p>runu karjeras attīstības mērķa sasniegšanai (piem., darba devēja informēšanai), rosina klausītājus uz diskusiju. Raksta patstāvīgi lietišķo vēstuli, iesniegumu, dzīvesgaitas aprakstu (CV) un motivācijas vēstuli, arī digitālajā formā un e-vidē. Izvēlas un izmanto ar karjeras mērķu sasniegšanu saistīta satura (dzīves apraksti, motivācijas vēstules) radīšanai un pārraidei piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas</p>	<p>un īpašībām, kas nodrošinājušas panākumus. Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu. Raksturojot karjeras iespējas, atšķir faktos balstītu apgalvojumu no pieņēmuma, faktus no viedokļa, un patstāvīgi formulē pamatotus secinājumus.</p>	<p>un īsteno sadarbību savu karjeras attīstības mērķu sasniegšanai.</p>	
12. klase	<p>Patstāvīgi un regulāri analizē un reflektē par sava snieguma saistību ar emocijām, personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi), patstāvīgi rod veidus, kā attīstīt spējas pārvaldīt savu domāšanu, emocijas un uzvedību. Raugoties uz esošo</p>	<p>Gūst vispusīgu, precīzu informāciju par karjeras iespējām, izvērtē tās ticamību un analizē, kādēļ atsevišķās situācijās ticamu informāciju iegūt ir grūtības. Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas, lai atrastu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām. Atlasa un analizē</p>	<p>Interesējas par atklājumiem un inovācijām, proaktīvi meklē jaunas karjeras attīstības iespējas, lai, tās īstenojot, efektīvi uzlabotu savu un citu dzīves kvalitāti. Rosina diskusijas par savām karjeras iecerēm, pauž savu viedokli, noskaidro citu viedokļus un to pamatojumu, nosaka kopīgo un atšķirīgo, pauž piekrišanu vai nepiekrišanu. Patstāvīgi nosaka aktuālas karjeras</p>	<p>Āra nodarbības (mācību ekskursijas), ziņojums Darbu mape Informācijas vizualizēšana Jautājumi un atbildes nodarbības sākumā (beigās) Multimediju prezentācija Mutiska uzstāšanās Pašvērtējums Piedalīšanās diskusijās (diskusija)</p>

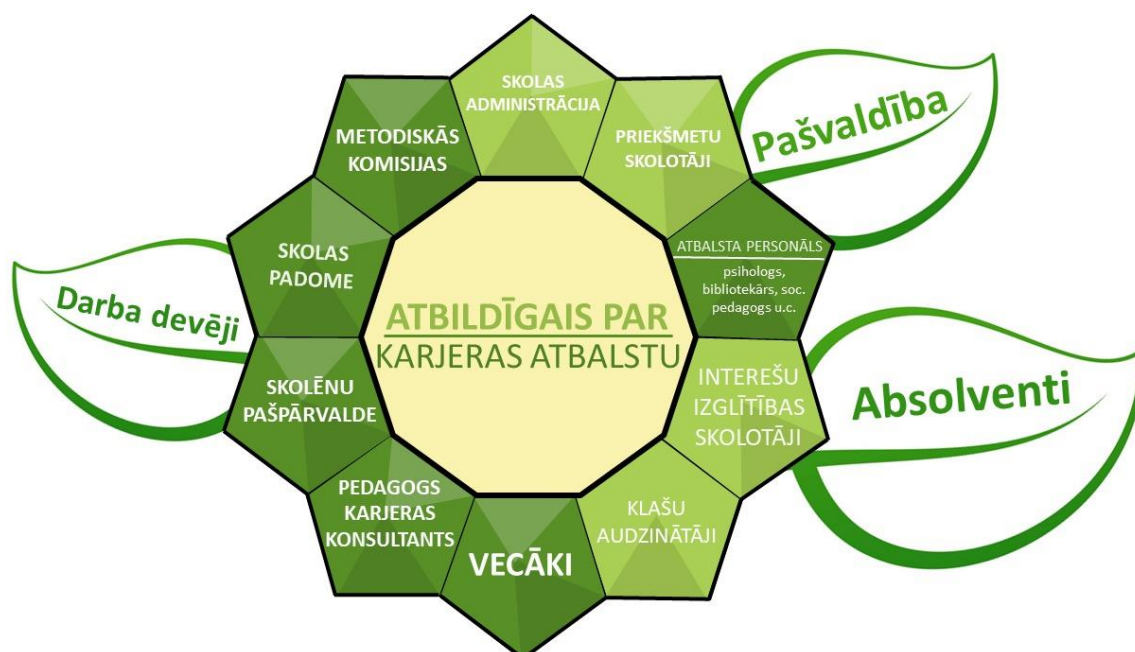
	<p>Karjeras situāciju no dažādiem skatu punktiem, pamana jaunas iespējas; mērķtiecīgi un elastīgi izmanto citu pieredzi vai attīsta savas ideju radīšanas stratēģijas, lai nonāktu pie jauniem un noderīgiem risinājumiem. Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas digitālās darbu mapes veidošanā. Analizē savas priekšrocības darbam vai uzņēmējdarbībai noteiktā nozarē (profesijā) Latvijā vai ārzemēs. Pieņem lēmumus, novērtējot savas vajadzības, zināšanas un intereses, patstāvīgi plāno savu ikdienu saistībā ar nākotnes karjeru. Patstāvīgi izmanto kritērijus, kas palīdz īstenot darba uzraudzīšanu un pilnveidošanu dažādās karjeras jomās, izvērtē, apkopo un turpmākā darba procesā</p>	<p>informāciju par izglītības un darba iespējām Latvijā un ārzemēs. Atlasa un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām un par darba tiesisko regulējumu, t.sk., par darba vides riska faktoriem Latvijā. Analizē informāciju par profesiju klasificēšanas iespējām, profesionālo interešu jomām un nozarēm. Raksturo vaļasprieku, mācību priekšmetu satura un profesionālo interešu savstarpējo atbilstību. Raksturo vērtību realizēšanas iespējas profesionālajā darbībā. Skaidro un pamato savu skatījumu par izglītības, nodarbinātības kopsakarībām gan vietējā, gan globālā mērogā; izvērtē individu, sabiedrības un vides mijiedarbību karjeras attīstības kontekstā.</p>	<p>attīstības vajadzības, precīzi formulē karjeras attīstības problēmu un pamato nepieciešamību to risināt. Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā vairākus risinājumus. Izvērtē tos attiecībā pret mērķi, izvēlas un nolemj īstenot labāko risinājumu. Regulāri un atbilstoši savām karjeras attīstības vajadzībām izvirza īstermiņa un ilgtermiņa karjeras attīstības mērķus; formulē kritērijus, pēc kuriem izvērtēt, vai mērķis ir sasniegts; plāno mērķa īstenošanas soļus; uzņemas atbildību par savu lomu soļu īstenošanā un mērķu sasniegšanā. Izvirza dzīves mērķus un darbojas, lai prognozētu, patstāvīgi pieņemtu atbildīgus un izsvērtus lēmumus par savu nākotnes darbības jomu (karjeru), ņemot vērā informāciju par izmaiņām darba tirgū un respektējot savas vajadzības un vērtības. Patstāvīgi izstrādā karjeras attīstības plānu; īsteno to, izvēloties,</p>	<p>Rakstiska atskaite</p> <p>Rezumēšana (secināšana) Sadarbības prasmju novērtēšana</p>
--	---	--	---	---

	<p>mērķtiecīgi izmanto gūto pieredzi. Veido un prezentē tekstus karjeras mērķu sasniegšanai (piem., savu dotumu, sasniegumu, interešu, vajadzību un nākotnes nodomu savstarpējās saistības atklāšanai), bagātina tos ar specifiskiem līdzekļiem (balss toni, tēlainu valodu, precīzu un aprakstošu vārdu krājumu, neverbālajiem saziņas līdzekļiem), lai sasniegtu komunikatīvo mērķi. Izmanto svešvalodu savu karjeras attīstības mērķu sasniegšanai starptautiskā kontekstā klātienē vai virtuālā vidē. Patstāvīgi vai pēc noteiktiem paraugiem veido profesionālajai saziņai atbilstošus rakstveida tekstus (iesniegumu, dzīvesgaitas aprakstu (CV) un motivācijas vēstuli), identificē raksturīgākās kļūdas lietišķajā saziņā. Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo</p>	<p>Salīdzina darba devēju un klientu prasības dažādos laika posmos un valstīs, un izdara secinājumus par darba tirgus, t.sk., uzņēmējdarbības, attīstības tendencēm. Mērķtiecīgi kritiski analizē karjeras iespējas, izzinot, analizējot un kritiski izvērtējot to kontekstu. Lai sasniegtu konkrētu mērķi, sintezē un interpretē informāciju par karjeras iespējām. Raksturojot karjeras iespējas, spriež no konkrētā uz vispārīgo un no vispārīgā uz konkrēto. Argumentē, pierādot izteiktā apgalvojuma ticamību un veidojot pamatotus secinājumus, pamana un novērš loģiskās argumentācijas kļūdas.</p>	<p>lietojot un pielāgojot piemērotas problēmrisināšanas stratēģijas; elastīgi reaģē uz neparedzētām izmaiņām; izvērtē paveikto un gūtos secinājumus izmanto arī citā kontekstā. Efektīvi organizē resursus, lai īstenotu savu karjeras ieceri; patstāvīgi meklē, izvērtē un atbildīgi izmanto citu idejas. Kļūdas un grūtības karjeras attīstības plāna īstenošanā izmanto kā iespēju izaugsmei. Plāno un īsteno nozīmīgu, cieņpilnu verbālu, neverbālu un digitālu komunikāciju karjeras attīstības mērķu sasniegšanai. Piedāvā savas idejas, lai iedvesmotu citus īstenot viņu karjeras ieceres.</p>	
--	--	--	--	--

	un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas, lai radītu, prezentētu un pārraidītu karjeras mērķu sasniegšanai nozīmīgu saturu.			
--	---	--	--	--

Karjeras izglītība Jelgavas Valsts ģimnāzijā.

KARJERAS IZGLĪTĪBAS ĪSTENOTĀJI.

Karjeras izglītības pamatjautājumi, kuri tiek ietverti klases stundās, mācību priekšmetu saturā, pedagoga karjeras konsultanta darbībā.

Karjeras izglītības programmas īstenošanas plāns

7. – 12. klasēm.

7. – 12. klasēs jomas “Pažizpēte. Karjeras iespēju izpēte. Karjeras plānošana.” tiek īstenota šādā apjomā.

VESELĪBAS UN FIZISKĀS AKTIVITĀTES MĀCĪBU JOMA.

7.klases		
Tiek akcentēta joma pašizpēte		
Mācību priekšmetu stundas	Tēmas / SR:	Stundu / pasākumu skaits
Sports	SR: Sacenšas klases veiklības izaicinājumā. Izvērtē un nepieciešamības gadījumā koriģē sev izvēlēto vispārējos fizisko slodzi atbilstoši savām darba spējām un veselībai, novērtē savu sniegumu.	1
	SR: Attīsta fiziskās spējas, vingrinājumu kopumus, gan telpās, gan ārā. Izvēlas sev piemērotāko fizisko vingrojumu kompleksu,	1

	izmantojot sava ķermeņa masu un atšķirīga smaguma priekšmetus. Izpilda izvēlēto vingrojuma kompleksu.	
	Izturība. SR: Patstāvīgi izvērtē savu fizisko sagatavotību, veselību, veicamās distances garumu, kādu apģērbu lietot. Plāno, īsteno un pielāgo fiziskās aktivitātes izturības uzlabošanai un savas veselības uzturēšana.	4
	Patstāvīgi izvēlas, izvērtē un pielāgo fiziskās aktivitātes klases biedra fizisko īpašību uzlabošanai un uzturēšanai. Izvirza piemērotos vingrojumus, uzrauga to izpildi, formulē kritērijus.	2
<u>8.klases</u> Tiek akcentēta joma Karjeras iespēju izpēte		
Sports		
<u>9.klases</u> Tiek akcentēta joma Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana		
Sports		
<u>10.klases</u>		
Sports un veselība	Fitness- SR: Pildot vingrošanas kompleksu, saprast, kuras muskuļu grupas tiek trenētas	2
<u>11.klases</u>		
	Attīsta izturību, orientējas apvidū, izpilda dažādus ar rudeni un sportu saistītus uzdevumus	1
Sports un veselība	Izvēlas sev atbilstošāko un interesantāko fiziskās sagatavotības uzdevumu, lai sasniegtu individuālos mērķus.	3
	Analizē un demonstrē kartes lasīšanu, virziena noteikšanu	2

	un kontroli kopīgajam klases sveicienam.	
	Izvērtē un attīsta fiziskās īpašības vai prasmes, kas nepieciešamas basketbolā.	2
<u>12.klases</u>		
Sports un veselība	Izvēlas sev atbilstošāko un interesantāko fiziskās sagatavotības uzdevumu, lai sasniegtu individuālos mērķus.	2

MATEMĀTIKAS MĀCĪBU JOMA.

<u>7.klases</u>		
Tiek akcentēta joma pašizpēte		
Mācību priekšmetu stundas	Tēmas / SR:	Stundu / pasākumu skaits
Matemātika	SR: Veido grafus, tabulas, sarakstus un cita veida vizualizācijas. Pārveido informāciju no viena veida citā. Numura zīmju veidošana, loģistika, iespējamo variantu noteikšana - var ģenerēt idejas, kur tas ir svarīgi	2
	SR: Veido aprakstu dotajiem ģeometriskajiem zīmējumiem. Pēc dotā apraksta veido zīmējumus. (arī Geogebra). Instrukciju rakstīšana.	1
<u>8.klases</u>		
Tiek akcentēta joma Karjeras iespēju izpēte		
Matemātika	SR: Lasa, analizē un izvērtē tekstus, kuros izmantoti statistiskie rādītāji. Formulē pieņēmumu par pētījuma mērķi un to, vai secinājumi saistīti ar izvirzīto mērķi. Trenera pienākumi izvēloties labāko sportistu, lietojot vidējos lielumus.	1

9.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana		
Matemātika		
10.klases		
Matemātika I	Attāluma un nogriežņa viduspunkta aprēķināšana matemātiskās un reālas dzīves situācijās. Aprēķina nogriežņa garumu un nogriežņa viduspunkta koordinātas, ja zināmas tā galapunkta koordinātas.	2
	Statistika. Plāno pētījumu "Migrācijas procesi manā dzīvesvietā". Pēta pieejamo informāciju par migrāciju un to ietekmējošiem faktoriem. Dotajam pētījumam formulē hipotēzi. Iegūst datus, atrodot tiešsaistes vietnē un veidojot anketu/aptaujū. Iepazīst statistiķa profesiju.	2
	Sakarību starp trijstūra malām un leņķiem izmantošana. Lieto sakarības starp trijstūra malām un leņķiem, lai noteiktu nezināmos lielumus un raksturotu sakarības starp lielumiem dažādos kontekstos (navigācija, mērniecība un tml.); izmanto uzzīņu avotus, lai iegūtu, precizētu trūkstošo informāciju. Iepazīst programmētāja profesiju, iepazīstas ar navigācijas programmēšanas specifiku.	2
	Izvērtē, kādi dati būs nepieciešami, lai analizētu pētāmo jautājumu. Swedbank praktisko mācībstandu programma	2

	“Dzīvei gatavs” nodarbība Matemātikā par Statistikas elementi, akcijas	
	Plāno pētījumu “Migrācijas procesi manā dzīvesvietā”. Iepazīstas ar Centrālās statistikas pārvaldes darbības specifiku.	2
<u>11.klases</u>		
Matemātika I	Protu pats pārlicināties, ka nevienādības atrisinājums ir pareizs.	1
	IT izmantošana statistikas lielumu noteikšanai un standartnovirzes aprēķināšanai.	2
	Novērtē matemātikas iespējas sabiedrībai nozīmīgu praktisku problēmu risināšanā izmantojot IT informācijas apkopošanai, sakārtošanai, pārveidošanai un aprēķiniem.	2
	Pielieto matemātikas zināšanas Ziemassvētku apsveikumu izveidošanai- kastīte.	1
<u>12.klases</u>		
Matemātika	Logaritmiskie vienādojumi. Izmanto logaritmu, lai aprēķinātu zemestrīces postījumus. Zina, kas Seismogrāfs.	2

TEHNOLOĢIJU MĀCĪBU JOMA.

<u>7.klases</u>		
Tiek akcentēta joma pašizpēte		
Mācību priekšmetu stundas	Tēmas / SR:	Stundu / pasākumu skaits
Datorika	Izvēlas ideju mājaslapas izstrādei, iedvesmojoties no savām interesēm, apkārtējo cilvēku vajadzībām, vides un dabas.	1

	Izprot datorikas nozares vietu un lomu sabiedrībā un tautsaimniecībā, zina datorikas mācību priekšmeta aktualitātes.	1
	Zina profesijas, kurās ir nepieciešamas programmēšanas zināšanas un prasmes.	2
	Pilnveido savas karjeras vadības prasmes – pašizpēti, izglītības iespēju izpēti, iepazīst darba pasauli IT nozarē.	2
	SR: Pētīt dažādus dizaina risinājumus, patstāvīgi nonākt pie secinājumiem par to dažādām īpašībām, piemēram, darbības principiem, estētiskajām un funkcionālajām īpašībām (proporcijām, formu, struktūru), inženiertehnisko risinājumu, kā arī ilgtspēju un ergonomikas kritērijiem. Ekskursija uz LLU ITF un viņu pieredze programmēšanā, un WEB lapu izstrādāšanā.	1
Dizains un tehnoloģijas	SR: Attīsta ieradumu ievērot drošības un sanitāri higiēniskos noteikumus darbā virtuvē, īpaši strādājot ar gaļas un zivju produktiem.	2
Inženierzinības	Izpildīt pašnovērtējuma anketu par tilta veidošanu	1
	Pūķa izvērtējums SR: Izvērtēt sevi pēc kritērijiem	1
	Enerģijas avoti SR: Zināt, kas ir atjaunojamie enerģijas resursi un kādam nolūkam cilvēce tos pasaulē izmanto.	1
8.klases Tiek akcentēta joma Karjeras iespēju izpēte		
Ind. vai gr. darbs Datorika	Karjeras attīstības atbalsta pasākums "Dāvā iespēju", iesaistoties skolēnu vecākiem, ar mērķi integrēt karjeras izglītību mācību	2

	priekšmetā programmēšana.	
Dizains un tehnoloģijas	Plāno pasākumu ģimenei. Ēdienkartes izveide, aprēķini.	4
	Izstrādā savas istabas uzkopšanas plānu.	2
	Saskatīt apģērbu stilus savā garderobē. Atrast apģērba kopšanas etiķetes savā garderobē un atšifrēt tajā esošās norādes.	2
	SR: Rada idejas un skices, kādus izstrādājumus var izgatavot (gurnģērbs, plecgģērbs, aksesuāri – somas, jostas, cepures u. tml.) Ekskursija uz vienu no šūšanas uzņēmumiem.	2
9.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana		
Ind. vai gr. darbs Datorika	Karjeras attīstības atbalsta pasākums "Dāvā iespēju", iesaistoties skolēnu vecākiem, ar mērķi integrēt karjeras izglītību mācību priekšmetā programmēšana.	1
Mājturība un tehnoloģijas	Izvērtēt 9 klašu mājturības tēmu apguvi.	1
	Izprast nanotehnoloģiju un nanomateriālu klātbūtnes iespējamo esamību pārtikā.	1
	Veidot pētījumu par dažādu nacionālo virtuvju ietekmi ģimenes ēdienkartē	2
	Ģimenes locekļu aptauja par iecienītākajiem nacionālo virtuvju ēdieniem.	1
	Iepazīties ar mājojļa vides faktoriem. Apzināt veidus, kā var samazināt sadzīves atkritumus.	1

<u>10.klases</u>		
Datorika	Salīdzina dažādas programmvadāmas ierīces, to veidus un lietošanas iespējas. Salīdzina un raksturo dažādas programmvadāmo ierīču operētājsistēmas, to iestatījumu iespējas atbilstoši lietotāja vajadzībām un lietošanas mērķiem.	2
	Izpēta un apgūst konkrētu digitālo piezīmju grāmatu izmantošanas iespējas, priekšrocības un trūkumus.	4
	Pēta specifiskās lietotnes, kuras izmanto konkrētajā nozarē/virzienā. Apgūst konkrētās lietotnes izmantošanas iespējas, priekšrocības un trūkumus.	2
	Veic praktisku pētījumu – apgūst tās lietošanas principus, veic konkrētās lietotnes mērķauditorijas apzināšanu un lietotnes izmantošanas pieredzi. Veido prezentāciju tiešsaistē un iepazīstina pārējos skolēnus ar savu praktisko pētījumu, kā arī pastāsta, kādās situācijās iespējams izmantot konkrēto digitālo rīku.	2
Programmēšana I	Iepazīst programmētāja profesijas specifiku. Stundā tiek pieaicināts nozares speciālists, kurš pastāsta par profesijas specifiku.	2
<u>11.klases</u>		
Programmēšana I	Iepazīst programmētāja profesijas specifiku. Stundā tiek pieaicināts nozares speciālists, kurš pastāsta par profesijas specifiku.	2

Digitālais dizains	Iepazīties un zināt dizaina domāšanas posmus. Dizaina domāšana. Apskata profesijas, kurās tiek pielietota dizaina domāšana.	2
12.klases		
Programmēšana	Iepazīst programmētāja profesijas specifiku. Stundā tiek pieaicināts nozares speciālists, kurš pastāsta par profesijas specifiku.	2

VALODU MĀCĪBU JOMA - Latviešu valoda.

7.klases		
Tiek akcentēta joma pašizpēte		
Mācību priekšmetu stundas	Tēmas / SR:	Stundu / pasākumu skaits
Latviešu valoda	Cilvēka raksturojums. Darbības vārda vienkāršā/ilgstošā tagadne.	1
	Kas dara mani laimīgu? Darbs grupās. SR: Grupā veido digitālo aprakstu (digitālo sienu), izmantojot atbilstošu vārdu krājumu un gramatiskās formas.	2
	Darbības vārdi-mācīties, studēt, iemācīties.	1
	Tēmas "iepazīšanās" atkārtošana - runas konstrukciju izmantošana	1
	Darbības vārdu „dzīvot”, „mācīties” izmantošana monologā un dialogā	2
	SR: Raksta lietišķo rakstuvizītkarti digitālajā vidē, ievērojot formas nosacījumus un salikto nosaukumu un vietvārdu pareizrakstības normas. Sevis prezentēšana darba devējam.	
	Pielieto jautājamās vārdus, veidojot iepazīšanās dialogus.	1

	Pielieto darbības vārdus tagadnē, iepazīstinot ar savu sarunu biedru.	1
	Sniedz informāciju par sevi, atbild uz jautājumiem un veido jautājumus klases biedriem.	1
	Pielieto jauno vārdu krājumu, runājot par hobijiem.	1
	Mani draugi un es.	1
	Komunicē ar klases biedriem, ievācot informāciju temata ietvaros, pārveido iegūto informāciju tekstā.	1
	Lieto atbilstošus izteicienus, parādot dažādus emocionālos stāvokļus.	2
	Ielūguma/atbildes rakstīšana SR: Gūst priekšstatu par ielūguma rakstīšanas pamatprincipiem.	2
8.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras iespēju izpēte		
Latviešu valoda	Formulē sev noderīgus ieteikumus mācībām, veic iepazīšanās aktivitātes grupas saliedēšanai.	1
9.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana		
Latviešu valoda	Ievadstunda. SR: Skolēns aktualizē savas stiprās un vājās puses latviešu valodā un nostiprina mācīšanās motivāciju.	1
	Kā kļūt par labu runātāju?	1
	Runa par skolēnam vai sabiedrībai aktuālu tēmu.	1
10.klases		
Latviešu valoda	Analizē neverbālos, verbālos un grafiskos līdzekļus reklāmās.	2
	Spriež par to, kāpēc ir nepieciešami masu mediji.	2

	Domā un reflektē par valodu apguves procesu un valodu mācīšanās motivāciju. 2. Izvēlas piemērotākos latv.val. mācību resursus savas valodas pilnveidei.	2
	Analizē dažādas jēdziena komunikācija definīcijas, nosaka kopīgo un atšķirīgo tajās. Apraksta galvenos komunikācijas procesa elementus: Sūtītāju(autoru), ziņojumu, saņēmēju (adresātu), ziņojuma kanālu, atgriezenisko saiti.	1
	Pēta dažādus komunikācijas piemērus dažādās situācijās (piemēram, īsziņas telefonā. reklāmas saukļi, ziņu virsraksti); raksuro galvenos konkrētās komunikācijas procesa elementus.	1
	Pēta, kādi ir mediju vēstījuma žanri (piemēram, ziņas, intervijas, dokumentālie raidījumi, situāciju komēdijas). Nosaka, kā te atšķiras, kā satura veidošanu ietekmē medija veids - audiālais, vizuālais, audiovizuālais.	1
	Rada saturu par kādu konkrētu tematu un reprezentē to dažādos žanros, piemēram, kā ziņu un sarunu šovu. Secina, kā mainās žanra funkcijas un valodas lietojums.	1
<u>11.klases</u>		
Latviešu valoda	Patstāvīgi pēta dažādus avotus par valodu daudzveidību, valodu kartes; salīdzina un secina, kā atšķiras valodu lietojums dažādos kontinentos un valstīs, kurās ir lielākā valodu daudzveidība un	2

	kuras valstis ir vairāk divvalodīgas vai daudzvalodīgas.	
	Raksturo valodas situāciju Latvijā, analizējot Valsts valodas likumu.	1
	Veido prezentāciju par apgūtajiem tematiem (piemēram, "Valodas Latvijā"; "Latviešu valodas un citu valodu statuss Latvijā"; "Latviešu valoda man tuvākajā apkārtnē"), iekļaujot tajā fotogrāfijas ar uzrakstiem latviešu un citās valodās.	2
<u>12.klases</u>		
Latviešu valoda	Vērtē savu un klasesbiedru radošo darbu un prasmi piemēroties rakstnieka individuālajam stilam.	1

VALODU MĀCĪBU JOMA - Svešvalodas

<u>7.klases</u>		
Tiek akcentēta joma pašizpēte		
Mācību priekšmetu stundas	Tēmas / SR:	Stundu / pasākumu skaits
Krievu valoda	Zināt un prast lietot piederības vietniekvārdus runā un dialogā.	1
	Tēmas "iepazīšanās" atkārtošana - runas konstrukciju izmantošana	1
	SR: darbības vārdus „dzīvot”, „mācīties” izmantošana monologā un dialogā	2
	Darbības vārdu „nodarboties”, „interesēties” izmantošana instrumentālā formā.	3
	SR: Raksturo cilvēku pēc viņa izskata	2
	Какой у тебя характер (kāds tev ir raksturs)	1
	SR: cilvēka raksturojums pēc izskata un rakstura.	2

	SR: Leksikas izmantošana, kas raksturo cilvēku	1
	SR: lietvārdi, saistītie ar cilvēka ārējo izskātu; īpašības vārdi, kuri saistītie ar cilvēka rakstura.	1
	Tēma: Pilni un īsi vārdi. Полные и краткие имена. SR: paplašina vārdu krājumu (tēmatā "Ģimene"). Имя в жизни человека.	2
	Tēma: Es katru dienu ģērbjos kā svētkos. SR: attīstīt prasme izlasīt un izmantot doto informāciju no teksta lai atbildēt uz jautājumiem.	1
	Tēma: О чем ты мечтаешь? (Par ko tu sapņo?) SR: leksiku izmantošana lokatīva formā.	1
Vācu valoda	Pielieto jautājamās vārdus, veidojot iepazīšanās dialogus.	1
	Pielieto darbības vārdus tagadnē, iepazīstinot ar savu sarunu biedru.	1
	Sniedz informāciju par sevi, atbild uz jautājumiem un veido jautājumus klases biedriem.	1
	Pielieto jauno vārdu krājumu, runājot par hobijiem.	1
	Mani draugi un es.	1
	Komunicē ar klases biedriem, ievācot informāciju temata ietvaros, pārveido iegūto informāciju tekstā.	1
	Lieto atbilstošus izteicienus, parādot dažādus emocionālos stāvokļus.	2
	Ielūguma/atbildes rakstīšana SR: Gūst priekšstatu par ielūguma rakstīšanas pamatprincipiem.	2

Angļu valoda	Izmantojot apgūto vārdu krājumu angļu valodā, raksturo savas sajūtas.	1
	Cilvēka raksturojums. Darbības vārda vienkāršā/ilgstošā tagadne.	1
	Veido interviju. Uzdo jautājumus un sniedz atbilstošas atbildes pāros.	3
	Kas dara mani laimīgu? Darbs grupās. SR: Grupā veido digitālo aprakstu (digitālo sienu), izmantojot atbilstošu vārdu krājumu un gramatiskās formas.	2
	Filmas un mīļākie raidījumi. SR: Tulko vārdus, apgūst nepieciešamo vārdu krājumu.	2
	Salīdzina un analizē informāciju par apkārtējās vides problēmām pasaulē, izmantojot apgūto vārdu krājumu.	2
	Veido rakstu avīzei/žurnālam, interneta vietnei, salīdzinot informāciju no vairākiem avotiem un piedāvājot risinājumu.	2
	Reflektē par stāstījuma veidošanas procesu, sniedz un saņem atgriezenisko saiti darba uzlabošanai.	2
8.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras iespēju izpēte		
Angļu valoda	Izmantojot pagātnes laikus, veido stāstījumu pāros par vasaras aktivitātēm.	2
	Profesijas. S.R. Lasot profesiju pienākumu aprakstus, nosaka atbilstošo profesiju; veido savus profesiju pienākumu aprakstus.	1
	Neparastas profesijas. S.R. Lasa un analizē tekstu pēc dotajiem norādījumiem, par	2

	dažādām neparastām profesijām.	
	Profesijas. SR: Saklausa un atrod tekstā specifisku informāciju. Saklausīto un izlasīto informāciju izmanto apraksta veidošanai.	2
	Lasa tekstu par ievērojamiem uzņēmējiem, meklē informāciju pēc dotajiem noteikumiem	1
	Pilnveido vārdu krājumu par tēmu "tehnoloģijas".	1
	Pilnveido runāšanas prasmes par tēmu "tehnoloģijas", izmantojot iepriekšējā stundā apgūtos vārdus	2
Krievu valoda	Manas vasaras brīvdienas. SR: Veido dialogu, pārstāsta klases biedra teikto.	1
	Vasaras darbi. SR: Atrod tekstā darbības vārdus pagātnē, atbild uz jautājumiem, izmantojot darbības vārdus pagātnē.	2
	Dators un tava veselība.	1
	Atkārto sporta veida nosaukumus, strādā ar informāciju tekstā, atbild uz jautājumiem.	1
	Ja es būtu skolotājs...SR: Veido savu stundu sarakstu.	1
	Mācās skolā, mācās skolā... Klausīšanas, lasīšana. SR: Atkārto mācību priekšmetu nosaukumus, strādā ar informāciju tekstā.	1
	SR: Atkārto lietvārda dzimti, apraksta attēlus, lietojot īpašības vārda īsas formas «нужен, нужна, нужно, нужны»	1
	Darbības vārdi mācīt un mācīties. SR: Zina atšķirību vārdiem "учить - учиться", veido darbības vārdu formas.	4

	Skolā ne tikai mācās. SR: Meklē informāciju tekstā, atjauno dialogu, raksta savu viedokli	1
	Zina profesiju nosaukumus, veido lietvārda galotnes Instrumentāli.	2
	Paši varam uzcelt māju. SR: Zina leksiku par tēmu, meklē informāciju teksta, lietojot jaunu vārdu krājumu.	1
	Mani vasaras plāni. SR: Veido teikumus, lietojot darbības vārda nākotnes formu.	3
Vācu valoda	Semestra ievad stunda. Aktivizē vārdu krājumu un runā par vasaras piedzīvojumiem.	1
	Veido vārdu krājumu "Telpas", sadarbojoties pāros.	2
	Runā par telpu, izmantojot frāzi "es gibt+Akk".	1
	Raksta par savu sapņu istabu.	1
	1. Veido dialogus par sajūtām pēc dotajiem kritērijiem. 2. Skaidro vārdu kārtību teikumos ar atgriezeniskajiem darbības vārdiem.	1
	Pielieto atgriezeniskos darbības vārdus tagadnes un pagātnes laikos, veidojot dialogus par pašsajūtu.	1
	Raksta e-pasta vēstuli " Mana nedēļas nogale" pēc dotajiem kritērijiem.	1
	Zina dažādu profesiju nosaukumus.	1
	Atrod tekstā un zina īpašības vārdus, kas raksturo profesijas.	1
	Runā par nodarbēm pilsētas svētku laikā.	1

	Veido jaunās leksikas darbības vārdu Partizip Perfekt formas, pielieto piemēros. 3. Zina īpašības vārdu kāpināšanas pārākās pakāpes formu veidošanas principus.	2
	Aktualizē vārdu krājumu "Skola". Analizējot tekstu, atrod prasīto informāciju.	2
	Raksta īsu tekstu par saviem skolas pienākumiem, pielietojot darbības vārdu "sollen". Atšķir dažādu modālo darbības vārdu pielietojuma nepieciešamību.	2
9.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana		
Angļu valoda	SR: apzinās un diskutē par dažādiem vecumposmiem cilvēka dzīvē.	1
	Sadaļa 1H Ziņas rakstīšana. SR: iepazīstas ar ziņas rakstīšanas pamatprincipiem un izmantojamām pieklājības frāzēm.	2
	2A Dažādas brīvā laika aktivitātes. SR: lieto vārdu krājumu atbilstošā kontekstā.	2
	SR: iepazīstas ar bloga rakstīšanas plānojuma principu.	1
	3F SB Darbs ar tekstu: Cik daudz miega mums vajadzīgs? SR: izmantojot atbilstošo lasīšanas stratēģiju, atrod tekstā uzdevumos prasīto info.	1
	WB: 3C The body's limits. SR: saklausa specifisku informāciju, ievērojot norādītās klausīšanās stratēģijas.	1
	3D Future continuous and future perfect. SR: atšķir kad	2

	lietot ilgstošo nākotni un salikto nākotni.	
	SR: Apgūst viedokļa esejas rakstīšanas struktūru.	1
	SB p.45 Unit 4C Young and homeless. SR: atpazīst ierakstā savādāk izteiktus / pārfrāzētus darbības vārdus.	2
	SR: lieto 2. tipa nosacīj. apst. palīgteikumus, apgūst I wish / If only lietošanas gadījumus, pildot uzdevumus.	2
	5A Computing. (Sb p.53) SR: veic uzdevumus par komunikāciju tehnoloģiju vārdu krājumu.	1
	Vecumposmi. S.R. Stāsta par saviem dzīves svarīgākajiem notikumiem, izmantojot jauno vārdu krājumu.	1
Krievu valoda	Vasaras atpūta jauniešu nometnēs. SR: Saprot jaunu leksiku par tēmu, raksta savu viedokli par atpūtu nometnē, izmantojot izteicienus par tēmu.	2
	Mēs iegūstam dzīves pieredzi. SR: Iepazīnās ar jaunu leksiku.	2
	Ceļi, kurus mēs izvēlējamies. Klausīšanās, jauna leksika.	3
	Kā kļūt par miljonāru? Strādā ar informāciju tekstā.	1
	Kā var pelnīt naudu?	1
	Kā atrast sevi? SR: Zina vārdus par tēmu, lietojot jaunus vārdus, veido dialogus " Kādā vecumā aizdomāties par nākotnes profesiju?"	2
	Veic aptauju "Kādā vecumā aizdomāties par nākotnes profesiju?"	1
	Tādas dažādas skolas. SR: Zina vārdus par tēmu, grupē vārdus.	2

Kāda informācija izbrīnīja jaunā skolā? SR: Izmantojot leksiku par tēmu, atjauno tekstus, veido jautājumus, lai uzzinātu informāciju.	1
Vērtēšanas sistēma Latvijā un Krievijā. SR: Salīdzina vērtēšanas skalu Latvijā un Krievijā.	1
Izglītības sistēma dažādās valstīs. SR: Salīdzina savus priekšstatus ar informāciju no teksta.	1
Darbības vārdi. Pabeigtā un nepabeigtā darbība. SR: Saprot atšķirību darbības vārdiem "получать - получить", "решать - решить"	2
Kur mācīties pēc 9. klases? SR: Veido dialogu, izmantojot frāzes.	1
Gribu. Varu. Vajag. SR: Zina leksiku par tēmu, saprot sižeta saturu, atrod tekstā frāzes sinonīmā.	1
Kā izvēlēties profesiju? SR: Aktualizē jauno vārdu krājumu, saprot sižeta saturu, raksta savu viedokli.	1
Profesijas optimāla izvēle. SR: Grupē vārdus pēc jēdzieniem.	1
Profesijas izvēles nosacījumi. SR: Meklē informāciju tekstā, lietojot jauno vārdu krājumu, raksta savu viedokli, lietojot jaunus vārdus un vārdu savienojumus.	1
Profesiju raksturojums. SR: Veido darbības vārda formas 3. persona vienskaitlī un daudzskaitlī.	1
Atkārtoti profesiju nosaukumus, veido darbības vārda formas 3. persona vienskaitlī, raksturo	2

	profesijas trūkumus un priekšrocības, lietojot darbības vārdus 3. persona vienskaitlī.	
	Profesionālo panākumu kāpnes. SR: Zina leksiku par tēmu.	1
	Vecāku padoms profesijas izvēlē. SR: Prognozē sarunas saturu pēc attēliem, apraksta dialoga dalībnieka raksturu, raksta ieteikumus, kā izvēlēties profesiju, lietojot darbības vārdus pavēles izteiksmē.	1
	Mutiskā ieskaite "Atbildīga izvēle".	2
	Ieradums - otrā daba. SR: Iepazīnās ar jauno leksiku.	1
	Skolas gadi –brīnišķīgie gadi. SR: Saprot dziesmas tekstu, papildina teikumus ar informāciju no klausāmā teksta, izteikt savu viedokli par priekšrocībām vai trūkumiem būt pirmklasniekam.	1
Vācu valoda	Lieto pieklājības frāzes dažādās situācijās.	1
	Zina un pielieto jauno vārdu krājumu par tēmu „Profesijas”.	1
	Zina dažādas profesijas un kur tās strādā.	2
	Pielieto modālos darbības pagātnē, izveidojot dialogus par praksi uzņēmumā.	2
10.klases		
Angļu valoda	Izmanto elektroniskās vārdnīcas informācijas iegūšanai	2
	Gūst priekšstatu par apraksta rakstīšanas struktūras pamatprincipiem	2

	Meklē informāciju par noteiktām slimībām, prezentē iegūto informāciju.	2
	Gūst priekšstatu par neformālas vēstules rakstīšanas struktūras pamatprincipiem	2
	Zina un lieto datorterminoloģiju kontekstā.	2
	Diskutē un salīdzina tehnoloģiju attīstību laika periodā.	1
	Atpazīst un lieto apgūto terminoloģiju par masu medijiem	1
	Gūst priekšstatu par formālas vēstules rakstīšanas struktūras pamatprincipiem	1
	Veido prezentāciju par izvēlēto tūrisma maršrutu, pielietojot jauno vārdu krājumu.	2
Krievu valoda	Stāsta PAR KO un KUR strādā cilvēki. Zina darbības vārda STRĀDĀT formas.	2
	Izvēlas leksiku, lai stāstītu par radniekiem un viņu profesijām.	2
	Pēc plāna meklē informāciju par vienu no modernām profesijām. Taisa prezentāciju, atbildot uz jautājumiem: kur strādā? ko dara? izglītība (vai ir iespēja mācīties Latvijā)? vidējā alga, apģērbs, imteresanti fakti)	2
	Nosaka rakstura īpašību atbilstību dažādām profesijām (piemēram, врач добрый, ответственный).	2
	Veido dialogu ar sporta treneri, sporta kluba administratoru	2
	Veido ziņojumu priekš videobloga pēc dota plāna, pauž viedokli, kas piesaista	2

	<p>citu autoru blogos, uzraksta 5 laba bloga kritērijus.</p> <p>Spriež par divriteņa, mašīnas vai mājas iznomāšanu izmantojot internetu, pirkumiem internetveikalā, navigatora lietošanu, dalās ar savu pieredzi,</p> <p>Dalās ar savu pieredzi tehnoloģiju lietošanā ikdienas dzīvē (skolā un dažādās sadzīves situācijās) izvērtē dažādu resursu izmantošanas iespējas.</p>	2
Vācu valoda	Raksta e-pastu potenciālajam apmaiņas skolēnam pēc dotajiem kritērijiem.	1
	Izveido projektu, prezentē, klausās citas prezentācijas, izvērtē to lietderīgumu.	2
	Veido teikumus ar doto vārdu krājumu un izsaka savu viedokli par dažādiem sporta veidiem.	2
<u>11.klases</u>		
Angļu valoda	Izmanto elektroniskās vārdnīcas informācijas iegūšanai	2
	Zina un lieto datorterminoloģiju kontekstā.	2
	Izpēta 21.gs pieprasītākās un jaunākās profesijas, ņemot vērā tehnoloģiju attīstību	2
	Atpazīst un lieto apgūto terminoloģiju par masu medijiem	2
	Gūst priekšstatu par formālas vēstules rakstīšanas struktūras pamatprincipiem	2
	Veido prezentāciju par izvēlēto tūrisma maršrutu,	2

	<p>pielietojot jauno vārdu krājumu.</p> <p>Screen reader support enabled.</p>	
Krievu valoda	<p>Veido ziņojumu par videoblogu pēc dota plāna, pauž viedokli, kas piesaista citu autoru blogos, uzraksta 5 laba bloga kritērijus.</p>	2
	<p>Spriež par divriteņa, mašīnas vai mājas iznomāšanu caur internetu, pirkumiem internetveikalā, navigatora lietošanu, dalās ar savu pieredzi.</p>	2
	<p>Dalās ar savu pieredzi tehnoloģiju lietošanā ikdienas dzīvē (skolā un dažādās sadzīves situācijās) izvērtē dažādu resursu izmantošanas iespējas.</p>	2
	<p>Uzstājas auditorijas priekšā, precīzi atbild uz jautājumiem, uzdod citiem atbilstošus jautājumus.</p>	2
Vācu valoda	<p>Apraksta statistikas rādītājus par naudas tēriņiem, pielietojot konkrētus datus.</p>	2
	<p>Pēc dotajiem nosacījumiem raksta pieteikumu skolēnu pārstāvja amatam.</p>	2
	<p>Pēc dotajiem nosacījumiem raksta pieteikumu skolēnu pārstāvja amatam.</p>	2
	<p>Aktualizē vārdu krājumu par profesijām. Raksta īsu profesijas aprakstu pēc dotajiem kritērijiem.</p>	2
	<p>Komunicē ar klasesbiedru par konkrētiem sporta veidiem pēc dotajiem kritērijiem.</p>	2
Franču valoda	<p>Gūst izpratni par Franciju, valodas īpatnībām.</p>	1
	<p>Salīdzina dažādu svētku svinēšanas tradīcijas Latvijā un Francijā, atrod un</p>	2

	apkopo informāciju no dažādiem avotiem.	
<u>12.klases</u>		
Angļu valoda	Pārzina un prezentējot informē klasesbiedrus par vides problēmām, piedāvājot iespējamus risinājumus.	2
	Diskutē par jaunu cilvēku lomu politikā.	1
	Pilnveido klausīšanās un lasīšanas prasmju stratēģijas, pildot eksāmena uzdevumus.	4
	Masu un sociālie mēdiji. SR: saprot tekstu un veic uzdevumus par dažādiem mēdiju tipiem.	2
	Personal finance and bank accounts.	1
	Savieno dažādu nodarbošanos aprakstus ar tiem atbilstošām profesijām.	1
	Rakstura īpašības, kas nepieciešamas dažādās profesijās.	1
	Employment terms. SR: Lieto teikumos tēmas: Nodarbinātības terminus. Atpazīst un izlabo kļūdas tekstā.	1
	Darbs ar tekstu: Darba likumi. SR: lasa tekstu un pilda uzdevumus, izmantojot sev atbilstošu lasīšanas stratēģiju.	1
	Iepazīstas ar plānu un nosacījumiem saistībā ar infografikas veidošanu par kādu profesiju.	1
	Sagatavo prezentāciju, balstoties uz izveidoto infografiku un iegūto informāciju pētījuma rezultātā.	6

	Lieto rakstura terminoloģiju darba kontekstā.	1
Krievu valoda	Iepazīties ar viesnīcu pakalpojumiem, uzrakstīt izvērtējumu.	2
	Pārbaudīt skolēna prasmi prezentēt sevi krievu valodā – pateikt, kas es esmu, kāds es esmu, kāds ir mans vaļasprieks, kas man patīk;	2
	Es varu vedot dialogu poliklīnikā - varu pateikt par problēmām un saprast ārstu; es māku iejusties ārsta lomā, pajautāt un uzdot rekomendācijas.	2

SOCIĀLĀ UN PILSONISKĀ MĀCĪBU JOMA.

7.klases		
Tiek akcentēta joma pašizpēte		
Mācību priekšmetu stundas	Tēmas / SR:	Stundu / pasākumu skaits
Latvijas un pasaules vēsture	Vērtē sava darba rezultātus "Es zinu, Es iemācījos, jāmācās"	1
Sociālās zinības	SR: Nosaka savas personības iezīmes, izvērtē to perspektīvas.	1
	Izvērtē savu personību SVID analīzē. Spriež par savām izaugsmes iespējām.	1
	SR: Veido pašizaugsmes portfolio pēc dotiem nosacījumiem.	2
	Lēmumu un izvēļu alternatīvas. SR: Skaidro, kas ir alternatīvas. Salīdzina personisko izvēļu alternatīvas, piedāvājot labāko risinājumu.	1
	Mērķa izvirzīšana plānotā rezultāta sasniegšanai. SR: Pēc parauga ir izveidojis ar savām interesēm saistīta mērķa sasniegšanas stratēģiju.	1
	Kā vadīt stresu? SR:	3

	Zina, kādas ir stresa pārvarēšanas stratēģijas un prot analizēt savas ikdienas stresa pārvarēšanas stratēģijas efektivitāti.	
	SR: Nosaka, kādas identitātes veidojas skolēnā un reflektē, kuras identitātes - personiskā vai sociālā, piemīt visvairāk.	1
	Formulē intervijas jautājumus vecvecākiem, lai noskaidrotu viņu izpratni par ģimenes un laulības lomu iepriekšējo paaudžu dzīvē.	1
	Manas veiksmes un neveiksmes SR: Apzinās savas stiprās un vājās puses, spējas.	1
8.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras iespēju izpēte		
Latvijas un pasaules vēsture	SR: Analizē nozīmīgākos atklājumus, izgudrojumus un izmaiņas dažādās nozarēs 19. gadsimta gaitā. Ekskursija uz Dzelzceļa muzeju.	1
Sociālās zinības	Skolēns izprot savas nākotnes vēlmes, spēj paredzēt tālākos darbības soļus.	1
	Es un mana atbildība. SR: Zina, kas ir ētiskā izvēle. Pauž savu tikumisko izvēli, to pamato.	1
	Es un mana atbildība. SR: Prot raksturot mākslinieciskos ētiskos ideālus, izmantojot piemērus no vēstures un mākslas. Grupu darbs.	1
	Kā notiek ražošana? SR: Izveido 5 biznesa idejas un attēlo tās vizuāli. Izvērtē, kura biznesa ideja ir ilgtspējīga.	1

	SR: Veido biznesa plāna rakstīšanas stratēģiju.	2
	SR: Veido sava produkta raksturojumu.	1
	SR: Veido sava produkta/pakalpojuma zemākās cenas aprēķinu.	1
	Biznesa plāns. SR: Veido sava produkta pārdošanas politiku.	1
	Labu dzīvi. SR: Aplūkot dažādas pieejas, kā dzīvot labu dzīvi, un pārdomāt savu vīziju par to, kā sasniegt labu dzīvi.	1
	Kā darbojas tirgus? SR: Sniegto informāciju pielāgo savam mācīšanās stilam. Izprot, kas ir pieprasījums un kas ir piedāvājums.	2
9.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana		
Latvijas un pasaules vēsture	Izprot, kādas bija Latvijas iedzīvotāju iespējas darboties dažādās kultūras jomās totalitārajā sabiedrībā.	1
Sociālās zinības	Izprot ģimenes vērtības.	1
	Izprot dzimumu lomas un stereotipus, to veidošanos un ietekmi uz attieksmi, attiecībām un uzvedību.	1
	Sabiedriskā kārtība un drošība. Izprot atšķirību starp formālo un neformālo sociālo kontroli.	1
	Latvijas tiesu sistēma. Izprot Latvijas tiesu sistēmu.	1
	Administratīvā atbildība: izprot administratīvās atbildības pamatnoteikumus.	1
	Cilvēktiesības. Izprot cilvēktiesību būtību un to iedalījumu.	1
	Cilvēktiesības. Izvērtē cilvēktiesību ievērošanu Latvijā.	1

	Valsts un valsts formas. SR: izvērtē un salīdzina dažādas valsts formas.	1
	Globalizācija: izprot globalizācijas būtību, tās pozitīvās un negatīvās iezīmes, ietekmi uz Latviju.	4
	Rūpes par vidi: izprot vides politikas galvenos aspektus.	1

KULTŪRAS IZPRATNES UN PAŠIZPAUSMES MĀKSLAS MĀCĪBU JOMA.

7.klases		
Tiek akcentēta joma pašizpēte		
Mācību priekšmetu stundas	Tēmas / SR:	Stundu / pasākumu skaits
Mūzika	Ģimenes godi. SR: noskaidrot, kādas ir ģimenes godu tradīcijas.	2
	Mūzika Ziemassvētkos. SR: Noskaidrot mīļākās Ziemassvētku dziesmas.	2
Teātra māksla	Sevis apzināšanās. SR: Veicot vingrinājumus, analizē savu elpošanu, runu, stāju.	1
	Sevis apzināšanās. SR: Uzlabo prasmi apzinātai elpošanai, runai, pareizai stājai, kontrolētiem žestiem un kustībām, uzstājoties auditorijas priekšā.	1
	Apzinās savas emocijas un to ietekmi uz apkārtējiem. Radoši attēlo savas emocijas.	2
	Izspēlē profesiju. SR: Veicot pašizpēti, prot izvēlēties sev piemērotu profesiju un izspēlē to etīdē.	2
Vizuālā māksla	Vizītkarte. Izmantojot plaukstu, skicē savu interešu, hobiju stāstu.	1
	Iepazīstas ar tēmu "Arhitektūra un vide"	2

Literatūra	Raksta miniatūru par bērniību, atbildot uz jautājumiem un ievērojot veicamo darbu secību.	1
	Prezentē savu miniatūru par bērniību, salīdzina tajā pausto attieksmi ar rakstnieku pārdomām par bērniību.	1
	Raksta pārsprieduma domrakstu "Gadskārtu tradīcijas manā ģimenē"	2
	Izmanto drošus un ticamus avotus un noskaidro, kas ir autobiogrāfija. Raksta savu autobiogrāfiju. Izvērtē sava vēstījuma izmantoto valodu, stāstītāju, laika un telpas raksturojumu.	2
	Radošais darbs "Mana bērniība".	1
8.klases Tiek akcentēta joma Karjeras iespēju izpēte		
Mūzika		
Vizuālā māksla	Latvijas tēlotājmākslas pirmsākumi, atkārtojums.	1
	SR: Diskutē par vizuālās popmākslas nozīmi, prezentē pētījuma rezultātu klasesbiedriem, kopīgi izstrādā vērtēšanas kritērijus savam praktiskajam radošajam darbam. Tikšanās ar reklāmas speciālistu.	1
Literatūra	Dramaturģija. SR: Zina jēdzienus dramaturģija, luga, remarka, monologs, dialogs. Lasa lugas «Nauda» pirmo daļu. Spriež par naudas vērtību dzīvē un lugas teksta atklāsmē.	2
9.klases Tiek akcentēta joma Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana		
Mūzika	"Mūžzaļās" dziesmas. SR: - apzināties mūziku kā	1

	konkrētā laikmeta zīmi un vērtību.	
	Mūzika un personība. SR: atšķirt 4 temperamenta tipus mūzikā.	1
	Meditatīvā mūzika profesionālajā mākslā. SR: saklausīt un saskatīt meditācijas pazīmes mūzikā un glezniecībā.	1
	Mūzika manā ģimenē. SR: iepazīties ar savu ģimenes locekļu mīļāko mūziku.	1
Vizuālā māksla		
Literatūra	SR: – izmantojot interneta resursus un klasificējot informāciju, skolēns attīsta sevī lokālpatriotismu un analizē faktus par kultūras jautājumiem, kas saistīti ar Jelgavu.	1
	SR: - skolēns attīsta saziņas un diskusijas prasmes un atkārtο eposa "Lāčplēsis" saturu.	1
	SR: - skolēni salīdzina 1. septembra norisi, nozīmi savā ģimenē un Rugettas ģimenē.; vērtē klases kopīgi veidoto prezentāciju kopdokumentā.	1
	SR: - skolēni diskutē par 1. septembri romānā, vecāku un pašu pieredzē.	1
	Izpēta, kuri ievērojami Latvijas kultūras cilvēki ir saistīti ar Jelgavu un nofotografē vietas, kas ar viņiem saistītas.	2

DABASZINĀTŅU MĀCĪBU JOMA.

7.klases
Tiek akcentēta joma pašizpēte

Mācību priekšmetu stundas	Tēmas / SR:	Stundu / pasākumu skaits
Bioloģija	Sagatavo prezentācijas slīdu par profesiju, kas saistīta ar bioloģiju.	1
	Rīkojas atbildīgi pret savu un citu veselību, analizējot pirmās palīdzības sniegšanu segaudu traumu gadījumā.	1
	Izvērtē dažādas situācijas un spriež par iespējām sniegt pirmo palīdzību.	1
	Spriež par sava organisma uzņemtās un patērētās enerģijas atbilstību pilnvērtīgam uzturam.	1
Ģeogrāfija	Skolēns spēj izskaidrot, kas ir ģeogrāfija un nosaukt tās galvenās nozares.	1
8.klases Tiek akcentēta joma Karjeras iespēju izpēte		
Bioloģija	SR: Atpazīst un pielieto jēdzienus: bioloģija, botānika, zooloģija, pētniecība. Izvirza pētāmo jautājumu un pētījuma aktualitāti.	1
	SR: Aprēķina produktu enerģētisko vērtību produkta iepakojumam, izmantojot pārtikas produktu etiķetes. Profesija dietologs.	1
	SR: Spriež par sava organisma uzņemtās un patērētās enerģijas atbilstību pilnvērtīgam uzturam. Profesijas - uztura treneris, fizisko aktivitāšu treneris.	1
	SR: Izvērtē riskus gremošanas sistēmas veselībai, izmantojot informāciju saistībā ar pārtikas produktu uzglabāšanu, apstrādi, lietošanu. Veido personiskās higiēnas un uztura uzņemšanas noteikumus gremošanas sistēmas	1

	veselībai. Profesijas - Pārtikas tehnologs, PVD inspektors.	
	SR: Diskutē par mājdzīvniekiem piemērotu barību saistībā ar gremošanas sistēmas uzbūvi un funkcijām. Profesija - vetārsts	1
	SR: Pēta gaismas ceļu acī, analizējot acs uzbūves modeli. Nosauc acs uzbūves sastāvdaļas un to nozīmi. Profesija - acu ārsts.	1
	SR: Pēta skaņas ceļu ausī, izmantojot auss uzbūves modeli, attēlus vai video. Nosauc auss uzbūves sastāvdaļas un to nozīmi. Profesija - LOR.	1
	SR: Nosaka garšas, ožas un taustes receptoru uzbūves saistību ar funkcijām. Profesija - neirologs.	1
	SR: Nosauc sirds uzbūves sastāvdaļas, izmantojot attēlus, shēmas. Profesija - kardiologs.	1
	SR: Grupā filmē īsfilmu, parādot, kā jāsniedz pirmā palīdzība izlozētajā situācijā. Profesija - reanimatologs.	1
	SR: Skaidro vielmaiņas galaproduktu nozīmi urīnā saistībā ar veselību. Profesijas - urologs, ginekologs.	1
Ģeogrāfija	SR: Zina dabas resursu iedalījumu un grupē dotos dabas resursus atbilstoši iedalījumam. Profesija - ģeologs.	1
	SR: Grupa prezentē izveidoto darbu par izvēlēto polārpētnieku. Profesija - polārpētnieks.	1
	SR: Salīdzina Latvijas, Eiropas un Ziemeļamerikas	1

	mežainuma izmaiņas un izdara secinājumus. Profesija - mežzinis. Pilnveido izpratni par cilvēka darbības ietekmi uz vidi.	
	SR: Raksturo cilvēka saimniecisko darbību mūžzaļajos cietlpaju mežos un krūmājos dažādos kontinentos. Nozare - tūrisms.	1
9.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana		
Bioloģija	Grupā veido ekosistēmas modeli. Salīdzina cilvēku veidotas un dabiskas ekosistēmas struktūru, spriež par kopīgo un atšķirīgo.	1
	Attīsta ieradumu darboties ilgtspējīgi un videi draudzīgi, lemt godprātīgi, izturēties saudzīgi pret apkārtējo vidi.	1
	Zina ciltskokos izmantotos apzīmējumus. Veido ciltskoku pēc dotā apraksta.	1
	Veido ciltskoku savai ģimenei vai kādai sabiedrībā zināmai personai.	1
	Analizē vienas iedzimstošas pazīmes pārmantojamību kādā dzimtā, izmantojot ciltskoku.	1
	Pārbauda savu atmiņu un smadzeņu kreisās/labās puslodes dominanci.	1
	Secina par cilvēka lomu dabā.	1
	Izvērtē bioloģijas zināšanu un prasmju nozīmi profesionālajā darbā un ikdienā, aizpildot aptauju.	1
	Ģeogrāfija	Iedzīvotāju dzimuma un vecuma struktūra. Demogrāfiskā slodze. SR: - vērtē diagrammas, analizē demogrāfiskās slodzes tabulu

	ledzīvotāju izvietojums, pilsētu funkcijas. SR: - salīdzina iedz. izvietojumu dažādos vēstures periodos un raksturo Jelgavas pilsētas funkcijas	1
	ledzīvotāju pārvietošanās. SR: - skaidro migrācijas cēloņus un aprēķina migrācijas saldo	1
	Faktori, kas ietekmē Latvijas klimatu. SR: -skaidro Latvijas klimatu ietekmējošos faktoros.	1
	Lauksaimniecības attīstības priekšnoteikumi. SR: - raksturo l/s radītās izmaiņas vidē un priekšnoteikumus.	1
	SR: - raksturo graudkopību un tehniskās kultūras.	2
	R - raksturo lopkopību un biškopību.	1
	SR: - raksturo putnkopību, aitkopību, zirgkopību.	2
	SR: - raksturo augkopības apakšnozares.	1
	SR: - raksturo mežsaimniecību Latvijā.	1
	SR: - raksturo zivsaimniecību Latvijā.	1
	Lauksaimniecība - kopsavilkums.	1

KARJERAS IZGLĪTĪBA KLASES STUNDĀS.

7.klases		
Tiek akcentēta joma pašizpēte		
Mācību priekšmetu stundas	Tēmas / SR:	Stundu / pasākumu skaits
Klases stunda	S.R. Veido informatīvu materiālu par vienu no izvēlētajiem karjeras uzdevumiem.	1
	Kas tevi sagaida dzīvē? Pāros/grupās apspriež, iedomājas savu dzīvi pēc 20 gadiem.	2
	Karjera. Pofesiju Top3.	1
	Pēta profesiju savu radu, draugu vai paziņu lokā.	1
	Karjeras izvēles stunda.	1
	Meklē informāciju par neparastākajām profesijām.	1
	Veido plakātu par klases top 3 profesijām.	1
8.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras iespēju izpēte		
Klases stunda	S.R. Veido informatīvu materiālu par vienu no izvēlētajiem karjeras uzdevumiem.	1
	Kas tevi sagaida dzīvē? Pāros/grupās apspriež, iedomājas savu dzīvi pēc 20 gadiem.	2
	Karjera. Pofesiju Top3.	1
	Pēta profesiju savu radu, draugu vai paziņu lokā.	1
	Karjeras izvēles stunda.	1
	Meklē informāciju par neparastākajām profesijām.	1
	Veido plakātu par klases top 3 profesijām.	1
9.klases		
Tiek akcentēta joma Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana		
Klases stunda	SR: - attīstīt sadarbības prasmes, aktivitāte.	1
	SR: Iegūst informāciju par dažādām mazpazīstamām profesijām.	1
	SR: Veido plakātu par klases Top 3 profesijām.	1

	Karjeras izvēles stunda.	1
	Tikšanās ar karjeras konsultanti, iepazīšanās ar Jelgavas vidusskolu programmām.	1
	SR: Izvērtējot sevi, atrast savu ideālo profesiju!	1
	Tiešsaistes stunda. Tikšanās ar veselīga dzīvesveida piekritēju Kasparu Zlidni.	1
	SR: Analizē sevi kā skolēnu mācību procesā.	1
	Izvērtē un izvēlas uzņēmumus, uz kuriem varētu doties virtuālajā ekskursijā Ēnu dienā.	1
	SR: - Pārskata savas sekmes, kavējumus, saplāno laiku neizdarīto darbu veikšanai, iesūtīšanai. Iepazīst vidusskolas programmas Jelgavas Valsts ģimnāzijā.	1
	Izveidots savas dzimtas profesiju ciltskoks vizuālā materiāla formā, veicot savas dzimtas profesiju izpēti.	1
	Izvērtē savu mācīšanos un motivāciju katrā no mācību priekšmetiem. Izsaka priekšlikumus, kā uzlabot situāciju savā mācību procesā.	1
	SR: Izvērtējot savas intereses, stiprās puses un darba tirgus vajadzības, atrod savu ideālo profesiju.	1

Grupu nodarbības izglītojamiem

Karjeras izglītības joma	Tēma	Sasniedzamais rezultāts	Mērķauditorija
Pašizziņa.	“Adaptācija jaunos apstākļos”.	Pašizziņas rezultātā jaunajā skolas vidē adaptējies izglītojamais.	7.klašu izglītojamie
Pašizziņa.	“Pašvērtējums”.	Izzināta sava esošā karjeras situācija.	7.klašu izglītojamie
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte.	“Darba stili”.	legūta daudzveidīga informācija par profesijām, to nozīmi savā un ģimenes dzīvē.	8.klašu izglītojamie
Karjeras iespēju izpēte.	“Profesiju daudzveidība”.	Izglītojamais orientējas profesiju daudzveidībā un zina savas karjeras iespējas.	8.klašu izglītojamie
Karjeras lēmumu pieņemšana.	“Tālākizglītības iespējas”.	Izglītojamais zina tālākizglītības iespējas un, pieņemot karjeras lēmumu, orientējas tālākizglītības izvēlēs.	9.klašu izglītojamie
Karjeras iespēju izpēte, karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana.	“Mācību priekšmetu saistība ar profesijām”.	Veicināta mērķtiecīgu karjeras lēmumu pieņemšana un karjeras plānošana.	9.klašu izglītojamie
Karjeras lēmumu pieņemšana.	“Profesijas, to saturs un daudzveidība”.	Aktualizēta karjeras lēmumu pieņemšana un karjeras plānošana.	9.klašu izglītojamie
Karjeras lēmuma pieņemšana.	“Vēlos studēt!”	Informēt skolēnus par studiju iespējām Latvijā un ārvalstīs.	12. klašu skolēni
Pašizziņa	“Manas vērtības”	Pilnveidot skolēnu izpratni par vērtībām un līdzekļiem, to nozīmi, mērķa sasniegšanā.	11. klašu skolēni

Karjeras lēmumu pieņemšana un īstenošana	„Mana karjera”	Veicināt karjeras lēmumu pieņemšanu un karjeras plānošanu.	12. klašu skolēni
Pašizziņa, karjeras iespēju izpēte	“Mana ideālā darba vide”	Veidot priekšstatu par vēlamu darba vidi un pilnveidot skolēnu prasmi publiski izteikties.	10. klašu skolēni
Pašizziņa	“Mans pašportrets”	Palīdzēt skolēniem apzināties savas īpašības, vērtības, raksturu un izprast personības tipa nozīmi karjeras veidošanā.	11. klašu skolēni

Pasākumi izglītojamo vecākiem.

Pasākuma nosaukums un veids	Sasniedzamais rezultāts	Mērķauditorija
Seminārs “Vecāku karjeras atbalsts izlaiduma klašu skolēniem”.	Skolēnu vecāki zina, kā atbalstīt savu bērnu karjeras izvēles un lēmumu pieņemšanas posmā.	9. un 12. klašu izglītojamo vecāki.
Klases vecāku sapulce.	Izglītojamā vecāki zina un izmanto karjeras atbalsta iespējas skolā.	7. – 12. klašu izglītojamo vecāki.

Pasākumi potenciālajiem izglītojamiem un viņu vecākiem.

Pasākuma nosaukums un veids	Sasniedzamais rezultāts	Mērķauditorija
“Vecāku karjeras atbalsts izlaiduma klašu skolēniem” (48. metodika)	Skolēnu vecāki zina, kā atbalstīt savu bērnu karjeras izvēles un lēmumu pieņemšanas procesā	9. un 12. klašu skolēnu vecāki

“Iekāp sava bērna korpēs!” (49. metodika)	Skolēnu vecāki gūst priekšstatu, kā notiek aktīvā mācīšanās stundās	Potenciālo izglītojamo - 7. un 10. klašu skolēnu vecāki
---	---	---

Ārpusklases pasākumi.

Karjeras nedēļa;

Sadarbība ar vecākiem;

Augstskolu diena;

“Ēnu dienas”;

“Skills”;

Starptautiskā izglītības izstāde “Skola”;

Karjeras/profesiju dienas;

Atvērtu durvju dienas;

Tikšanās ar skolas absolventiem, izglītojamo vecākiem - dažādu profesiju pārstāvjiem;

Skolēnu piedalīšanās SMU tirdziņos.

Karjeras izglītībā sasniedzamais karjeras vadības prasmju līmenis katrā klašu grupā.

PI – pašizziņa, KII – karjeras iespēju izpēte, KLP – karjeras lēmumu pieņemšana

Prasme	Beidzot 9. klasi	Beidzot 12. klasi
PI. Prasme uzturēt pozitīvu paštēlu	Patstāvīgi analizē sava snieguma saistību ar personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi). Atpazīst savas darbības stiprās puses un ar pieaugušā atbalstu atrod dažādus veidus, kā attīstīt savas domāšanas un uzvedības pilnveidojamās puses	Patstāvīgi un regulāri analizē un reflektē par sava snieguma saistību ar emocijām, personiskajām īpašībām un uzvedību dažādās karjeras jomās (mācību darbs, interešu izglītība, brīvā laika aktivitātes, mājas darbi), patstāvīgi rod veidus, kā attīstīt spējas pārvaldīt savu domāšanu, emocijas un uzvedību.
PI. Prasme novērtēt un pilnveidot sniegumu	Izzina savu esošo karjeras situāciju no dažādiem skatpunktiem, lieto un pielāgo situācijai atbilstošas radošās domāšanas stratēģijas, lai nonāktu pie jaunām un noderīgām idejām, iedvesmojas no citu pieredzes.	Raugoties uz esošo karjeras situāciju no dažādiem skatpunktiem, pamana jaunas iespējas; mērķtiecīgi un elastīgi izmanto citu pieredzi vai attīsta savas ideju radīšanas stratēģijas, lai nonāktu pie jauniem un noderīgiem risinājumiem.

PI. Prasme novērtēt un pilnveidot sniegumu	Patstāvīgi pilnveido darbu mapi. Izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas digitālās darbu mapes veidošanā.	Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas digitālās darbu mapes veidošanā.
PI. Prasme novērtēt un pilnveidot sniegumu	Nosauc savas priekšrocības darbam vai uzņēmējdarbībai noteiktā nozarē (profesijā) Latvijā vai ārzemēs	Analizē savas priekšrocības darbam vai uzņēmējdarbībai noteiktā nozarē (profesijā) Latvijā vai ārzemēs.
PI. Prasme novērtēt un pilnveidot sniegumu	Patstāvīgi izvēlas un iekļauj plānā savām vajadzībām un interesēm atbilstošas aktivitātes, nosakot šo izvēļu priekšrocības un trūkumus.	Pieņem lēmumus, novērtējot savas vajadzības, zināšanas un intereses, patstāvīgi plāno savu ikdienu saistībā ar nākotnes karjeru.
PI. Prasme novērtēt un pilnveidot sniegumu	Patstāvīgi veido savus kritērijus, kas liecina par mērķa sasniegšanu dažādās karjeras jomās, izzina sava padarītā progresu un nosaka, vai un kā uzlabot sniegumu. Izmanto kļūdas, lai mērķtiecīgi mainītu savu darbību.	Patstāvīgi izmanto kritērijus, kas palīdz īstenot darba uzraudzīšanu un pilnveidošanu dažādās karjeras jomās, izvērtē, apkopo un turpmākā darba procesā mērķtiecīgi izmanto gūto pieredzi.
PI. Prasme sniegt informāciju par sevi un Karjeras pieredzi	Mērķtiecīgi plāno un veido strukturētu un saturīgu mutvārdu runu karjeras attīstības mērķa sasniegšanai (piem., darba devēja informēšanai), rosina klausītājus uz diskusiju.	Veido un prezentē tekstus karjeras mērķu sasniegšanai (piem., savu dotumu, sasniegumu, interešu, vajadzību un nākotnes nodomu savstarpējās saistības atklāšanai), bagātina tos ar specifiskiem līdzekļiem (balss toni, tēlainu valodu, precīzu un aprakstošu vārdu krājumu, neverbālajiem saziņas līdzekļiem), lai sasniegtu komunikatīvo mērķi.
PI. Prasme sniegt informāciju par sevi un karjeras pieredzi		Izmanto svešvalodu savu karjeras attīstības mērķu sasniegšanai starptautiskā kontekstā klātienē vai virtuālā vidē.
PI. Prasme sniegt informāciju par sevi un karjeras pieredzi	Raksta patstāvīgi lietišķo vēstuli, iesniegumu, dzīvesgaitas aprakstu (CV) un motivācijas vēstuli, arī digitālajā formā un e-vidē.	Patstāvīgi vai pēc noteiktiem paraugiem veido profesionālajai saziņai atbilstošus rakstveida tekstus (iesniegumu, dzīvesgaitas aprakstu (CV) un motivācijas vēstuli), identificē raksturīgākās kļūdas lietišķajā saziņā.
PI. Prasme sniegt informāciju	Izvēlas un izmanto ar karjeras mērķu sasniegšanu saistīta satura (dzīves apraksti,	Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas, lai radītu, prezentētu

par sevi un karjeras pieredzi	motivācijas vēstules) radīšanai un pārraidei piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas.	un pārraidītu karjeras mērķu sasniegšanai nozīmīgu saturu
KII. Prasme atrast informāciju par karjeras iespējām	Tiecas iegūt vispusīgu un precīzu informāciju par karjeras iespējām, nosaka atsevišķus faktorus, kas traucē iegūt patiesu informāciju.	Gūst vispusīgu, precīzu informāciju par karjeras iespējām, izvērtē tās ticamību un analizē, kādēļ atsevišķās situācijās ticamu informāciju iegūt ir grūtības
KII. Prasme atrast informāciju par karjeras iespējām	Izmanto piemērotākās digitālo tehnoloģiju sniegtās iespējas, lai atrastu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām	Mērķtiecīgi izvēlas vai pielāgo un efektīvi izmanto atbilstošas digitālās tehnoloģijas, lai atrastu un apstrādātu informāciju par karjeras iespējām.
KII. Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Balstoties uz konkrētiem piemēriem, analizē dažādas uzņēmējdarbības un nodarbinātības formas un to priekšrocības dažādās nozarēs un profesijās.	Atlasa un analizē informāciju par izglītības un darba iespējām Latvijā un ārzemēs.
KII. Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un personības īpašībām.	Atlasa, apkopo un analizē informāciju par dažādās nozarēs un profesijās nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un īpašībām un par darba tiesisko regulējumu, t.sk., par darba vides riska faktoriem Latvijā
KII. Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Analizē informāciju par veicamā darba saturu, aprīkojumu, darbarīkiem, darba vidi un darba apstākļiem dažādās profesijās.	Analizē informāciju par profesiju klasificēšanas iespējām, profesionālo interešu jomām un nozarēm
KII. Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Atlasa, analizē, vizualizē un strukturē informāciju par profesiju saturu dažādās nozarēs.	Raksturo vaļasprieku, mācību priekšmetu satura un profesionālo interešu savstarpējo atbilstību
KII. Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Analizē dažādu profesiju nozīmi savā, ģimenes un kopienas dzīvē.	Raksturo vērtību realizēšanas iespējas profesionālajā darbībā.
KII. Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Analizē, kā sekmīga atsevišķu indivīdu karjera ietekmē pašus, viņu ģimenes locekļus, vietējo kopienu ekonomiku un sabiedrību Eiropas mērogā un pamato to, ar dažādos avotos gūtu informāciju un statistikas datiem.	Skaidro un pamato savu skatījumu par izglītības, nodarbinātības kopsakarībām gan vietējā, gan globālā mērogā; izvērtē indivīdu, sabiedrības un vides mijiedarbību karjeras attīstības kontekstā

KII. Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Salīdzina veiksmīgus paša izvēlētas nozares pārstāvjus, lai izdarītu secinājumus par viņu sasniegumiem un īpašībām, kas nodrošinājušas panākumus.	Salīdzina darba devēju un klientu prasības dažādos laika posmos un valstīs, lai izdarītu secinājumus par darba tirgus, t.sk., uzņēmējdarbības, attīstības tendencēm.
KII. Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Mērķtiecīgi izzina, analizē, izvērtē un savieno dažāda veida informāciju par karjeras iespējām, izprot to kontekstu.	Mērķtiecīgi kritiski analizē karjeras iespējas, izzinot, analizējot un kritiski izvērtējot to kontekstu. Lai sasniegtu konkrētu mērķi, sintezē un interpretē informāciju.
KII. Prasme izvērtēt karjeras iespējas	Raksturojot karjeras iespējas, atšķir faktos balstītu apgalvojumu no pieņēmuma, faktus no viedokļa, un patstāvīgi formulē pamatotus secinājumus.	Raksturojot karjeras iespējas, spriež no konkrētā uz vispārīgo un no vispārīgā uz konkrēto. Argumentē, pierādot izteiktā apgalvojuma ticamību un veidojot pamatotus secinājumus, pamana un novērš loģiskās argumentācijas kļūdas
KLP. Prasme veidot karjeras vīziju	Uz dažādām karjeras attīstības iespējām raugās ar zinātkāri, iztēlojas nebijušus risinājumus. Ir gatavs pieņemt nenoteiktību un jaunus izaicinājumus.	Interesējas par atklājumiem un inovācijām, proaktīvi meklē jaunas karjeras attīstības iespējas, lai, tās īstenojot, efektīvi uzlabotu savu un citu dzīves kvalitāti.
KLP. Prasme veidot karjeras vīziju	Piedalās diskusijās par savām karjeras iecerēm.	Piedalās diskusijās par savām karjeras iecerēm, pauž savu viedokli, noskaidro citu viedokļus un to pamatojumu, nosaka kopīgo un atšķirīgo, pauž piekrišanu vai nepiekrišanu.
KLP. Prasme izvirzīt karjeras attīstības mērķi	Nosaka reālas karjeras attīstības vajadzības, raksturo problēmas būtību, atpazīst un formulē karjeras attīstības problēmu cēloņsakarību un dažādu nosacījumu savstarpējās mijiedarbības kontekstā.	Patstāvīgi nosaka aktuālas karjeras attīstības vajadzības, precīzi formulē karjeras attīstības problēmu un pamato nepieciešamību to risināt.
KLP. Prasme izvirzīt karjeras attīstības mērķi	Formulē kontekstā balstītus strukturētus pieņēmumus. Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā risinājumus, izvēlas labāko un nolemj	Izvirza karjeras attīstības mērķi, piedāvā vairākus risinājumus, izvērtē tos attiecībā pret mērķi, izvēlas un nolemj īstenot labāko risinājumu.
KLP. Prasme izvirzīt karjeras attīstības mērķi	Izvirza īstermiņa un ilgtermiņa Karjeras attīstības (t.sk. mācīšanās) mērķus, plāno to īstenošanas soļus, uzņemas atbildību par to izpildi.	Regulāri un atbilstoši savām karjeras attīstības vajadzībām izvirza īstermiņa un ilgtermiņa karjeras attīstības mērķus; formulē kritērijus, pēc kuriem izvērtēt, vai mērķis ir sasniegts; plāno mērķa īstenošanas

		soļus; uzņemas atbildību par savu lomu soļu īstenošanā un mērķu sasniegšanā.
KLP. Prasme izvirzīt karjeras attīstības mērķi	Plāno savu izaugsmi saistībā ar mācībām un vaļaspriekiem, balstoties uz savu stipro pušu un grūtību jomu apzināšanos	Izvirza dzīves mērķus un darbojas, lai prognozētu, patstāvīgi pieņemtu atbildīgus un izsvērtus lēmumus par savu nākotnes darbības jomu (karjeru), ņemot vērā informāciju par izmaiņām darba tirgū un respektējot savas vajadzības un vērtības
KLP. Prasme izstrādāt un īstenot karjeras attīstības plānu	Spriežot "atpakaļgaitā" un atrodot pretpiemērus, veido karjeras attīstības situācijas modeli un tajā pamatotu karjeras attīstības plānu. Īsteno to un, ja nepieciešams, īstenošanas laikā pielāgo plānu mainīgajai situācijai, meklē citu pieeju, paņēmieni. Izvērtē paveikto un plāno uzlabojumus turpmākajam darbam.	Patstāvīgi izstrādā karjeras attīstības plānu; īsteno to, izvēloties, lietojot un pielāgojot piemērotas problēmrisināšanas stratēģijas; elastīgi reaģē uz neparedzētām izmaiņām; izvērtē paveikto un gūtos secinājumus izmanto arī citā kontekstā.
KLP. Prasme izstrādāt un īstenot karjeras attīstības plānu	Elastīgi un izsvērti izmanto pieejamos resursus un rod jaunus, lai īstenotu savu karjeras ieceri.	Efektīvi organizē resursus, lai īstenotu savu karjeras ieceri; patstāvīgi meklē, izvērtē un atbildīgi izmanto citu idejas
KLP. Prasme izstrādāt un īstenot karjeras attīstības plānu	Saskaroties ar grūtībām karjeras attīstības plāna īstenošanā, neatlaidīgi meklē un rod risinājumu.	Kļūdas un grūtības karjeras attīstības plāna īstenošanā izmanto kā iespēju izaugsmei.
KLP. Prasme sadarboties karjeras mērķu sasniegšanai	Veido rīcības plānu un īsteno sadarbību savu karjeras attīstības mērķu sasniegšanai.	Plāno un īsteno nozīmīgu, cieņpilnu verbālu, neverbālu un digitālu komunikāciju karjeras attīstības mērķu sasniegšanai. Piedāvā savas idejas, lai iedvesmotu citus īstenot viņu karjeras ieceres.

Karjeras izglītībā izmantojamās metodes.

Karjeras attīstības atbalstā izmantojamas daudzveidīgas mācību metodes un metodiskie paņēmieni.

Aptauja

Jautājumu vai jautājumu un atbilžu formā mutvārdos vai rakstveidā veidota informācijas iegūšanas metode (Pedagoģijas terminu ..., 2000). Aptauju izmanto kā heuristisku mācību metodi, lai iegūtu citu mācību metožu (piem., diskusijas, projekta darba u.c.) īstenošanai nepieciešamo informāciju, kā arī karjeras atbalsta efektīvai nodrošināšanai.

Asociāciju kartes

Neliela izmēra daudznozīmīgi attēli, kuri izraisot asociācijas un “atdzīvinot” atmiņas un izjūtas, palīdz veidot stāstījumu par noteiktām, stāstītājam nozīmīgām tēmām.

Apskats (pārskats)

Skolēni veicot mācību uzdevumu vāc informāciju (datus), piem., veic aptauju, anketēšanu u.c. un rezultātus apkopo rakstiskā apskatā (pārskatā).

Āra nodarbības

Skolotāja organizēta mācību organizācijas forma, kuras laikā skolēni ārpus skolas veic skolotāja sagatavotos uzdevumus un meklē atbildes uz skolotāja sagatavotiem jautājumiem. Pārskatu par paveikto āra nodarbībās skolēni var sagatavot klasē vai mājās.

Darbu mape (portfolio)

Skolēna veidota attīstības (t.sk., karjeras attīstības) programma noteiktam laika posmam un kritisks programmas īstenošanas pašnovērtējums. Noteiktā, iepriekš ieplānotā laikā skolotājs kopā ar skolēnu kopīgi izvērtē skolēna sasniegtos rezultātus un programmas īstenošanas laikā radušās problēmas, veicinot skolēna pašizpēti, pašanalīzi un pašregulāciju. Darbu mape ir pašizziņas, pašatklāsmes, paraksturošanas un pašanalīzes instruments, kas cilvēkam palīdz apzināties dabas dotos talantus, savas stiprās puses un priekšrocības, novērtēt sevi un palīdz saskatīt karjeras iespējas. (Work on it, 2018). Darbu mapi skolēni var veidot papīra formātā vai digitāli.

Darbs ar tekstu

Skolotājs piedāvā tekstus (rakstveidā, audio un videoierakstos) mācību uzdevuma veikšanai, skolēni iepazīstas ar tekstiem un atbilstoši mācību uzdevumam veido jautājumus par tekstu, analizē tekstu, atbild uz tekstā ietvertajiem jautājumiem u.c.

Demonstrēšana

Skolotājs vai skolēni demonstrē vizuālu informāciju (videofilmas, attēlus, tabulas_utt.), parasti – papildinot stāstījumu (lekciju, izklāstu).

Didaktiskā spēle

Pieredzes izglītības metode, spēle, kurai ir skolotāja definēts izglītojošs mērķis un noteikta struktūra. Didaktiskās spēles var iedalīt trīs kategorijās: konstruēšanas spēles (spēles ar

materiāliem, detaļām, dažādu telpisku objektu un mehānismu konstruēšana), lomu (simulācijas) spēles (reālās dzīves notikumu, darbību un situāciju atveidošana) un spēles ar noteikumiem (spēles, kurās jāievēro noteikti nosacījumi – galda spēles, kāršu spēles, bingo, sporta spēles, muzikālās spēles u.c.).

Diskusija

Skolotājs vai skolēni piedāvā apspriešanai kādu tematu, skolēni individuāli vai iepriekš mērķtiecīgi izveidotās grupās iesaistās sarunā, argumentēti aizstāvot savu viedokli (Psiholoģija, 2014). Galvenie skolēna uzdevumi diskusijā ir: skaidri izteikt savas domas, ieklausīties citos, censties izprast citu viedokli un uzņemt atbildību.

Domu karte

Grafiskais organizators – tīklveida zīmējums (“zirneklis”), kuru veido, lapas vidū apļa centrā ierakstot tēmu (nozīmīgāko jēdzienu) un to ar atzariem savienojot ar apakštēmām. Atzariem piezīmē zariņus, pie kuriem pieraksta atslēgas vārdus (vai pievieno attēlus), kuri saistās ar apakštēmu. Ja nepieciešams, šīs saites, veidojot loģisku sistēmu, var sazarot tālāk. Domu karte palīdz strukturēt domas gaitu: sākt ar vispārīgo (tēmu), pāriet uz konkrēto (apakštēmu) un tikai tad iedziļināties detaļās.

Grafiskais organizators (grafiskais informācijas organizators)

Noteiktā sistēmā sakārtotas informācijas vizuāls attēlojums, izmantojot specifiskus simboliskus apzīmējumus. Grafiskie informācijas organizatori (tabulas, shēmas, diagrammas, domu kartes u.c.) palīdz abstraktas idejas attēlot konkrētākā veidā, parādīt informācijas vienību (faktu, jēdzienu, koncepciju u.c.) savstarpējās attiecības, sakārtot un organizēt idejas, vieglāk iegaumēt un atcerēties informāciju.

Intervija

Skolēni, atbilstoši skolotāja dotajam uzdevumam, iztaujā par noteiktu tematu vienu vai vairākus cilvēkus, pēc sarunas apkopo rezultātus un veido secinājumus.

Jautājumi – atbildes

Skolotājs vai skolēni mutvārdos vai rakstiski uzdod jautājumus par noteiktu tematu un atbild uz tiem.

Klausīšanās metode

Skolēni uzmanīgi klausās stāstījumu, individuāli pieraksta mācību uzdevumam atbilstošo informāciju (jautājumus, problēmas, viedokļus), stāstījuma beigās uzdod jautājumus (ja nepieciešams), un noslēgumā, atbilstoši mācību uzdevumam, sniedz atgriezenisko saiti vai ziņojumu.

Kolāža

Skolēnu individuāli, pāros vai grupās veidots kompozicionāli vienots attēls, kurā skolēni atklāj savu priekšstatu par kādu skolotāja dotu tematu, piem., veido kolāžu par sociālo vidi klasē, vērtējot savstarpējās attiecības. Kolāžas veidošanā var izmantot visdažādākos materiālus (Literatūra, 2008), metode ļauj skolēniem izmantot savas prasmes jaunākajās tehnoloģijās, savā darbā lietojot, piemēram, interneta resursus, digitālās kameras, kolāžas, izmantojot datoru vai viedtālruni, var veidot arī internetā.

Kooperatīvā mācīšanās (grupu darbs)

Mācību metode, kuru īstenojot skolotājs izveido skolēnu grupas tādu uzdevumu vai projekta darbu veikšanai, kuros nepieciešama produktīva grupas dalībnieku sadarbība, t.i., uzdevuma rezultāti atkarīgi no katra grupas dalībnieka ieguldījuma kopējā darbā. Risinot uzdevumu, grupas dalībnieki pilnveido saskarsmes prasmes, mācās sadarboties un mācās viens no otra. Skolotājs organizē mācības un konsultē skolēnus.

Krustvārdu mīklas

Viens no intelektuāli radošo didaktisko spēļu (projektēšanas spēles, burtu, skaitļu mīklas, anagrammas u.c.) veidiem, kas īpaši lietderīgs jēdzienu izpratnes nostiprināšanā.

Lomu spēles

Mācību metode, kurā skolotājs piedāvā skolēniem mācību situācijas, ko iespējams atveidot lomās, aprakstu (rakstveidā vai mutvārdos). Skolēni iejūtas lomās atbilstoši mācību situācijā ietvertajam uzdevumam. Citi skolēni veic skolotāja dotu uzdevumu – vēro, pieraksta, vērtē atbilstoši noteiktiem kritērijiem u.c., lai pēc situācijas izspēlēšanas izteiktu viedokli diskusijā.

Mācību ekskursija

Āra nodarbību forma, kas dod iespēju skolēniem dabiskos apstākļos iepazīt dažādas parādības un procesus; reālu notikumu vai darbības vietu apmeklējums, kas ļauj iegūt jaunu informāciju dabiskā vidē, padziļināt mācību satura izpratni, integrēt dažādos mācību priekšmetos gūtās zināšanas un prasmes un pilnveidot skolēnu sociālās prasmes. Pirms mācību ekskursijas skolēni saņem uzdevumus, kuri individuāli vai grupās jāveic ekskursijas laikā. Pēc ekskursijas skolēni sagatavo pārskatu par paveikto un prezentē to pārējiem vai iesniedz skolotājam.

Pārrunas

Dialogiska mācību metode, kuru īstenojot runātājs (skolotājs, skolēns) ar mērķtiecīgu un loģiski secīgu jautājumu palīdzību klausītājiem, kuriem ir vai pārrunu laikā ir iespēja iegūt priekšzināšanas, palīdz jaunu atziņu konstruēšanā. (Miķelsone, 2002).

Piramidālā diskusija

Mācību metode, kurā notiek pakāpeniska pāreja no individuālā darba uz diskusiju klasē (grupā). Pēc mācību uzdevuma saņemšanas, skolēni strādā individuāli, izdarot uzdevumā paredzētās izvēles un pieņemot lēmumus. Pēc tam skolēni apvienojas pāros un apspriež individuāli pieņemtus lēmumus, izveidojot kopīgu pāra viedokli par veicamo uzdevumu. Nākamajā posmā, diviem pāriem apvienojoties, diskusija un lēmuma pieņemšana, no visām izvēlēm izveidojot vienu kopēju izvēli, notiek četratā. Diskusija turpinās aizvien lielākās grupās, kamēr viens kopējs lēmums tiek pieņemts klases kopējā diskusijā. Nobeigumā skolēni skolotāja izvēlētā veidā izvērtē kopējo lēmumu un tā pieņemšanas gaitu.

Praktiskais darbs

Skolēni atbilstoši mācību uzdevumam veic mācību darbu, lietojot apgūtās zināšanas, prasmes un īstenojot savas radošās ieceres, strādājot individuāli vai grupā

Prāta vētra

Mācību metode, kurā skolotājs uzdod jautājumu vai izvirza problēmu, un skolēni īsi izsaka iespējamās atbildes, idejas, risinājumus u.c., uzmanīgi klausoties, papildinot, bet nekomentējot un nevērtējot citu teikto. Metodi ieteicams izmantot kā ieaicināšanas fāzes sastāvdaļu, lai aktualizētu esošās skolēnu zināšanas un izpratni, sākot jaunu tēmu.

Projektu metode

Mācību metode, kuru īstenojot, skolēni individuāli vai darba grupās formulē idejas un jautājumus, iegūst informāciju, pēta un risina problēmas, apkopo darba rezultātus un iepazīstina ar tiem citus skolēnus. Skolotājs palīdz skolēniem formulēt projekta mērķi, izveidot darba grupas un sniedz atbalstu projekta izveidē.

Radošais darbs

Skolēnu pašizpaušmes metode, mācību uzdevuma īstenošana individuālās vai kooperatīvās mācīšanās rezultātā radīta stāsta, esejas, dzejas, aforisma, zīmējuma, attēla u.c. formā.

Sarunas mazās grupās

Mācību metode, kurā skolēni, saskaņā ar pašu pieņemtiem noteikumiem, veic skolotāja dotu uzdevumu, sarunājoties mērķtiecīgi izveidotās grupās, kur katrs izsaka savu viedokli vai vērtējumu un dalās pieredzē, kā arī saņem informāciju no citiem.

Simulācija

Situāciju izspēles metode, kurai, salīdzinot ar lomu spēli, raksturīga lielāka nenoteiktība skolotāja piedāvātajā situācijas aprakstā, elastīgums un sarežģītība (Psihologija, 2014).

Situāciju analīze

Mācību metode, kurā skolotājs piedāvā skolēniem reālas vai izdomātas situācijas aprakstu (rakstiski vai mutiski), audio vai videoierakstu un uzdod jautājumus par šo situāciju. Skolēni pārrunā, analizē, pieraksta, secina, un atbilstoši situācijas analīzes mērķim veido kopsavilkumus vai ieteikumus.

Situāciju izspēle

Mācību metode, kurā skolotājs piedāvā skolēniem reālas vai izdomātas problēmsituācijas aprakstu (rakstveidā vai mutvārdos). Skolēni meklē situācijas risinājumus, izspēlējot situāciju lomu spēlē (ja situācijas aprakstā skaidri definētas dalībnieku lomas) vai simulācijā (ja lomas situācijā ir nenoteiktas vai neviennozīmīgas). Metodi īstenojot, skolēni var veidot un izspēlēt iespējamās situācijas attīstības scenārijus, un saņemt atgriezenisko saiti no citiem skolēniem un skolotāja.

Spēle

Noteiktu darbību kopums vēlamā rezultāta sasniegšanai, kam piemīt sacensības pazīmes, un kas ietver ne tikai prasmju un iemaņu mērķtiecīgu, noteikumiem atbilstošu izmantošanu, bet arī nejaušības elementus un brīvas interpretācijas, darbības un rīcības iespējas. Spēle veicina izziņas spēju, sadarbības prasmju un radošuma attīstību, un veicina spriedzes samazināšanos.